

Priloga 2: **MG skupine: branje in pogovor o izbrani knjigi**; knjige, ki so jih brali v MG bralnih skupinah, ter mnenja mladih in odraslih bralcev o prebranih knjigah

Naslovi knjig, ki jih je bralo več MG skupin (dve skupini in več)

11 x Karlovšek, Igor: **Preživetje**.
8 x Androjna, Irena: **Modri otok**.
8 x Morpurgo, Michael: **Grivasti vojak**.
7 x Lavrič, Tomaž: **Mali črv Oto**.
6 x Vidmar, Janja: **Elvis Škorc, genijalni štor**.
5 x Möderndorfer, Vinko: **Romeo in Julija**.
5 x Valles, Tina: **Vida**.
4 x Konc Lorenzutti, Nataša: **Gremo mi v tri krasne**
3 x Gomboc, Mateja: **Balada o drevesu**.
3 x Gomboc, Mateja: **Sposojena babica Štefi**.
3 x Möderndorfer, Vinko: **Jaz sem Andrej**.
3 x Pregl, Slavko: **Spričevalo**
2 x Rozman, Andrej: **Živalska kmetija**.
2 x Šinigoj, Damijan: **Kjer veter spi**

Na 70 srečanjih (skoraj polovici od 144 srečanj) so prebrali in se pogovarjali o knjigah iz zaloge Bralne značke. Na štirih srečanjih so brali več naslovov, tri srečanja so bila namenjena knjigam, ki so jih predstavljali udeleženci kot svoje najljubše knjige (na uvodnih ali zaključnih srečanjih). Na polovici srečanj so brali različne naslove.

Po abecednem vrstnem redu avtorjev:

8 x Androjna, Irena: Modri otok. Mladi: (1) Nad knjigo so bili navdušeni. Zgodba jih je posrkala vase, knjigo so prebrali na dušek. Še posebej so bili navdušeni nad elementi fantastičnosti in skrivnostnostjo. So pa priznali, da so zaradi množice oseb in njihovih zgodb morali biti zelo pozorni pri branju. (2) Knjiga jim je zelo všeč, predvsem tistim, ki imajo radi, da se pustolovščina prepleta s fantazijo. Odpira ogromno različnih tem za pogovor. (3) Mladim je bila knjiga všeč, ker imajo radi fantazijske knjige. Učenkam je bilo srečanje všeč, saj se rade pogovarjajo, se sprostijo in izmenjajo mnenja. Nekatere so zelo zgovorne in povedo marsikaj o sebi, ker se v takšni družbi dobro počutijo. (4) Dogovorili smo se, da v parih predstavijo po eno osebo, kar jim je všeč, ker si lahko pomagajo. Mladi so lepo predstavili osebe in dogajanje. Za knjigo so rekli, da je tudi malo domišljajska in ekološka. To so znali tudi pojasniti. Rekli so, da jim je bil všeč raziskovalni tabor in raziskovanje v skupinah. Omenili so, da je bil stari mož Stibor najprej opisan kot negativen junak, šele na koncu knjige so spoznali, da je bil Marisin dedek. Otroci so verjeli, da se določene lastnosti dedujejo. Ena od bralk je povedala, da si je delala izpise o osebah, ker se ji je zdelo dogajanje na trenutke slabo razumljivo, realnost in domišljija pa močno prepleteni. (5) Zelo zanimivo je bilo, ker se zgodba dogaja na skrivnostnem otoku in je zelo napeta. Všeč so nam bili glavni junaki – Adrijan, Lena in Ernest – ker so pogumni, radovedni in se ne bojijo raziskovati. Zgodba ima tudi nekaj čarobnega – portal v drugo kraljestvo in skrivnostne znake, kar nas je spomnilo na pravljice.

Lepo je, da se vse vrti okoli prijateljstva in sodelovanja. Junaki si pomagajo in skupaj rešujejo težave. Zelo nam je bilo všeč, da knjiga govori tudi o naravi in o tem, kako jo moramo varovati. Na začetku je bilo malo težko razumeti, kaj se dogaja, ker je veliko opisov in simbolov. Nekateri deli so bili bolj resni in žalostni, kar nas je malo presenetilo. (5) Večina bralk je uživala v tem pustolovskem fantazijskem romanu. Nekatere so se s fantazijskim žanrom srečale prvič in bile prijetno presenečene. **Odrasli:** (1) Zahteven mladinski roman, ogromno je dogajanja, določeni odlomki so bili kar zahtevni za branje. O knjigi imajo pozitivno mnenje. (2) Izpostavili so različne teme romana: odraščanje, ljubezen, prijateljstvo, varovanje narave, občutek krivde, družinski odnosi. Izpostavili so dvojnost otoka – kot »resničen« otok in hkrati kot potovanje vase. Povedali so tudi, da je to knjiga za vse generacije, da pravzaprav govori o brezmejnosti. (3) Prijeten klepet, v prijetni družbi. Odraslim je bila na trenutke knjiga zelo všeč, napeta zgodba, na meji resničnega sveta. (4) Najbolj zanimivo delo je imela raziskovalna skupina mladih etnografov, ki je v zgodbah domačinov naletela na zgodovinska odkritja, ki se jih je dotikala astronomija in domišljija. Avtorica je temu dodala še osebne resne težave, ki so jih preživeli najstniki in še kanček zaljubljenosti. Tako je nastala napeta in nepredvidljiva zgodba. Mladi skupaj z otočani poskrbijo za ohranitev lepote otoka. (5) Roman je bogat s simboliko, mitološkimi elementi in arhetipskimi motivi, kot so iniciacija, iskanje resnice in prehod iz otroštva v odraslost. Zelo dobro združuje pustolovščino z notranjim razvojem likov. Posebej izstopajo naslednji poudarki: narava, prijateljstvo, odgovornosti do skupnosti. Knjiga je primerna za mlade bralce, a tudi odrasli lahko v njej najdejo globlje pomene in nostalgičen spomin na lastno odraščanje. (6) Vse smo s strinjale, da je jezik pisateljice Irene Androjna čudovit, pripoved pa tekoča in bogata. Brez dvoma zgodba ponuja obilo bralnega užitka. Strinjale smo se, da je knjiga odlično branje za vse generacije in odpira nešteto tem za medgeneracijski pogovor.

Koordinatorica: (1) Srečanje je bilo zelo umirjeno in prijetno. Vse udeleženke so imele možnost, da so iz knjige prebrale odlomek ter knjigo pokomentirale. (2) Lansko šolsko leto so knjigo prejeli sedmošolci pri projektu Rastem s knjigo, zato so jo udeleženci že brali. Srečanje je bilo sproščeno in zabavno. Knjiga je čudovita fantazijsko-pustolovska zgodba, ki bo pritegnila tako mlade kot odrasle bralce. Kot odrasla oseba sem uživala v bogati domišljiji in skrivnostnih dogodivščinah, ki jih avtorica spretno prepleta skozi zgodbo. Všeč mi je bilo, kako so liki dobro razviti in kako vsak od njih prispeva k dinamiki zgodbe. Ernestova radovednost, Adrijanova previdnost in Lenina iznajdljivost so odlično uravnoteženi in ustvarjajo zanimive interakcije. Knjiga raziskuje meje med resničnostjo in domišljijo. Besedilo je primerno za učence, saj je napisano na način, ki je razumljiv in dostopen mladim bralcem. Zgodba poudarja pomembnost skrbi za naravo in okolje. Mladi raziskovalci se učijo spoštovati naravo in njene skrivnosti ter se zavedajo, kako pomembno je ohranjati naravno ravnovesje. (3) Srečanje smo popestrili z glasbo. (4) Srečanje je bilo organizirano kot noč branja, ki smo jo popestrili z likovnimi delavnicami, športnimi igrami in zvečer tudi s sobo pobega. Tudi v prihodnjem letu načrtujemo nočitev v šolski knjižnici, saj takšne aktivnosti povezujejo učence. (5) Bil je zelo prijeten večer, avtorica jim je na zelo prijeten način predstavilo svoje delo. Mladi in odrasli so roman izredno dobro so sprejeli, bil jim je všeč, dal jim je ogromno

izhodišč za poustvarjanje. Podpirajo in pozdravljajo tovrstna srečanja in želijo, da se še srečamo. (6) Odlična knjiga! Knjigo in avtorico nam je za uvod predstavila devetošolka, ki je bila sicer že na počitnicah, a se je našega zadnjega srečanja z veseljem udeležila. Knjigo bi priporočila svojim vrstnikom, pa tudi odraslim bralcem. Ker je bilo to naše zaključno srečanje in ker smo ga preživeli na prostem, jim je bilo srečanje še posebej všeč. Zaradi rahlega vetra, šumov narave, vonja sivke smo z lahkoto začutili kraj in čas dogajanja romana. "Samo oditi. Samo spremeniti - vse. Razpreti krila in odjadrati v novo ..." (str. 11). To bi bila lahko popotnica za našo devetošolko, ki zapušča (ali pa tudi ne) naša medgeneracijska srečanja. Morda se nam v prihodnjem šolskem letu še kdaj pridruži, takrat že kot srednješolka.

Andruetto, Maria Teresa: Stefano. Mladi bralki sta bili presenečeni nad starostjo fanta, ki je zaradi silne revščine zapustil svojo mamo, svoj dom in šel v svet. Imel je komaj 14 let. Sicer pa zgodbo, ki se dogaja v 1. polovici prejšnjega stoletja, lahko postavimo v današnji čas. Migracije so vedno aktualna tema. Na srečanjih jima je lepo, a bi si želeli več vrstnikov. **Odraslim** je tematika izseljenstva blizu. Kar nekaj bralk ima sorodnike/prednike s podobno izseljensko izkušnjo. Prezela so jih močna čustva, ki jih je Stefano gojil do svoje matere in domovine na sploh. **Koordinatorica:** Stefano je kot nalašč za medgeneracijsko branje in pogovor. Zanimivo je bilo poslušati različne vidike in občutke mladih in odraslih bralk. Sama sem bila presenečena nad zrelim razmišljanjem naših mladostnic. Zanimiva razprava, ki bi morda prepričala tudi tiste bralke, ki jih knjiga ni pritegnila in se srečanja niso udeležile.

Da Empoli, Giuliano: Kremeljski mag. Koordinatorica: Mlajšim kolegom je všeč srečanje s starejšimi kolegi. Dejansko prihaja do prenosa modrosti in izkušenj starejših na mlajše. Tovrstna srečanja nas bogatijo. Izbrali smo precej 'težko' knjigo. Nekatere ni pritegnila, a jo bodo po srečanju prebrali. **Starejšim** se zdi, da je v tej knjigi prav tako, kot je bilo v Rusiji v času njihove mladosti. Rusijo smo **mlajši** spoznali predvsem preko klasičnih knjig, očitno se ni veliko spremenilo v času od takrat do danes.

Frlic, Špela: Bleščivka. Učenke so nazorno in podrobno predstavile knjigo za letošnje Cankarjevo tekmovanje. Bilo jim je všeč. Knjiga je lahko berljiva in zanimiva tako za mlade kot odrasle bralce. **Koordinator:** V okviru MG branja imamo tudi v letošnjem šol. letu Bralno značko za odrasle. Prva čajanka je potekala skorajda z vsemi bralci. Tokrat je čajanko s svojim obiskom popestrila dolgoletna (sedaj že upokojena) knjižničarka lendavske knjižnice, ki je skozi pogovor na kratko predstavila svoj poklic, bralne navade ter izzive, s katerimi se je srečevala osebno in s katerimi se srečuje sodobni "bralni svet". Bralni popoldan je s harmoniko popestril učenec 6. raz.

Gleitzman, Morris: Nekoč. Koordinatorica: 12 dijakov sodeluje v zgodovinskem bralnem klubu. Obnovo so oddali preko Teamsov, zapisali so tudi citate, ki so se jih še posebej dotaknili. Na srečanju smo se z dijaki pogovarjali o najbolj črnem obdobju v človeški zgodovini, ki ga pripoveduje desetletni judovski deček Feliks, ki je pobegnil iz katoliškega samostana, kamor sta ga skrila starša. Zgodbo so označili za zelo žalostno, a tudi za zelo zanimivo. Feliksa so označili za naivnega otroka, ki je bil zelo zabaven, optimističen in je znal

pripovedovati oziroma si izmišljevati zanimive zgodbe, ki jih je tudi zapisoval v beležnico. Pogovarjali smo se o življenju v getu, o tovarni smrti, kamor je bil namenjen vlak, iz katerega so skočili, in o požrtvovalnem zobozdravniku Barniju. Simpatično se jim je zdelo ponavljajoče vprašanje Zelde "A ti res nič ne veš?"

Gleitzman, Morris: Potem; Cohen-Scali, Sarah: Max. Koordinatorica: Mladi so povedali, da sta se jim zgodbi zdeli zelo zanimivo napisani, sta kruti in hladnokrvni in prihajata iz otroških ust. Vsi bi ju priporočili v branje ostalim dijakom. Preko zanimivih zgodb so prejeli ogromno informacij o delovanju nacističnega sistema.

3 x Gomboc, Mateja: Balada o drevesu. Mladi (1) navdušeni so bili nad balado, vsebino, dejavnostmi. Knjiga jih je motivirala za nadaljnje sodelovanje v ustvarjalni delavnici. (2) Deklicam se je knjiga zdela težka, žalostna. Vsaka je knjigo doživela po svoje, soočale so se s čustvi in težko temo knjige. (3) Knjiga jih je pretresla, povedali so, da so se s to tematiko srečali prvič. Knjigo so prebrali na dušek in se potem vračali k nekaterim odlomkom. Rekli so tudi, da bi roman morali prebrati vsi starši in učitelji. **Odrasli:** (1) Tudi odrasle je knjiga zelo pretresla. Povedali so, da je to (samomor) težka tema, da pa se o njej premalo pogovarjamo. Izpostavili so tudi odnose v družini in probleme, s katerimi se danes soočajo mladi. (2) Z zanimanjem so spremljali bralno srečanje in bili zadovoljni z odzivi otrok. Menili so, da je izbrano tematiko (Balada o drevesu, Drevo ima srce, Skrivnostno življenje dreves) treba brati z otroki in jih ozaveščati o problematiki ekologije. (2) **Koordinatorica:** (1) Vsi smo se strinjali, da je dobro, da beremo literaturo s temo samomora, saj se o takšnih temah premalo pogovarjamo. Pogovor smo zaključile v prijetnem klepetu o dobrih knjigah in pomenu branja. (2) Zadovoljstvo po srečanju je bilo več kot očitno, na strani otrok, vzgojiteljev in učiteljev. (3) Zadnje srečanje vedno združimo z obiskom kulturne ustanove. Letos smo se odločili za Celjsko Mohorjevo in Pokrajinski muzej Celje. Srečali smo se z zakoncema Ozvatič, ki vodita Celjsko Mohorjevo in si ogledali kratek film o ustanovitvi in pomenu založbe. V muzeju pa smo si ogledali razstavo Zbrano in izbrano z vsega sveta, Zapuščina Štefke Cobelj. Tudi odrasli so bili izleta zelo veseli, še posebej upokojenke. So rekle, da komaj čakajo naslednjega izleta. Z medgeneracijskim druženjem bomo nadaljevali tudi v prihodnje.

3 x Gomboc, Mateja: Sposojena babica Štefi. Mladi: (1) Knjiga je lahko berljiva in prijetna. **Odrasli:** Knjiga spodbuja k samostojnosti otrok in aktivnemu preživljanju prostega časa brez ekranov. Je zelo pozitivna in primerna tudi za manjše otroke (od četrtega razreda dalje). Otroci na podeželju so opisanih aktivnosti vajeni, za mestne otroke pa je to velik izziv. (2) Knjiga jim je bila zelo všeč, ker je sproščena, lahkotna in ni težko razumljiva. Zgodba je bila zanimiva, polna "akcije" ter lahko razumljiva. Knjiga se lahko bere in zgodba jih je pritegnila. Všeč jim je bila babica, nekateri bi si sami želeli takšno babico in dogodivščine. Na zaključno srečanje so prišli z navdušenjem in zelo razposajeni. Radi pridejo, ker so sproščeni in lahko neobremenjeno debatirajo o knjigah. (3) Bilo jim je zanimivo, da ure ni vodila učiteljica slovenščine, ampak knjižničarka z babicama. Zanimiva knjiga, ki odpira veliko tem. **Odrasli:** (1) Knjiga je lahkotno branje, enostavna zgodba, ki os jo lahko brali tudi ob manjših motnjah

doma. Pravo poletno branje. Zgoda je za njih rahlo idealistična, saj sami kot učitelji dvomijo, da bi bili otroci tako zelo pridni in lepo umirjeni, brez nasprotovanj, konfliktov in upiranja. Učiteljica je izpostavila, da dvomi da bi otrok v vrtcu že prvi dan zjutraj vstal in sprejel novo osebo v hiši. Veliko je bilo pogovora, da v današnjih časih dvomijo v tako pozitiven odziv otrok in sprejetje brez kančka upora. Odrasli so bili hvaležni, da so lahko sodelovali tudi letos. Izbor letošnjih knjig je bil zelo zelo dober in zanimiv, pester in raznolik. Bili so navdušeni. (2) lepo biti v družbi mladih in se pogovarjati o različnih temah. **Koordinatorica:** (1) Dobra knjiga, zanimiva za odrasle in tudi mlajše. (2) Projekt je odlična priložnost za branja, druženja, sproščene pogovore in nova spoznanja, znanje in smeh. Hvala!

Ingolič, Anton: Gimnazijka. Mladim je bila knjiga všeč, po oceni od 1 do 10 so ji presodili 8. 10 dijakinj sodeluje v slovenskem bralnem klubu. Oddale so obnovo v elektronski obliki.

Koordinatorica: Na srečanju smo se pogovarjali o karakternih značilnostih glavnih oseb in njihovih medsebojnih odnosih, o nezaželeni nosečnosti in o tem, kako so na nosečnost odreagirali Jelka, njena mati in oče, sošolci, profesorji. Pogovarjali smo se tudi o družini Gramont ter o njeni služkinji Franchon, po kateri je dobil ime Jelkin sin. Analizirali smo Jelkino vrnitev domov in se pogovarjali o odzivih matere in očeta. Danes imajo mlade mamice v šoli pedagoško pogodbo, v tistem času pa je bilo nenavadno, da bi mamica hodila v šolo in so morali zaprositi za vpis v 4. letnik, ki je bil sprva zavržen. Z dijakinjami smo se pogovarjali o brezdušnosti šole v tistih časih, ko je bil napisan roman, in mnogo premajhni skrbi staršev za stiske odraščajočih otrok, kar pa je tudi dandanes zelo pogosto.

Kalkipsakis, Thalia: Joj, kako mi je všeč. Mladi so povedali so, da radi berejo. Knjiga jih sprosti, zabava in včasih tolaži. Vzamejo jo tudi, da se odmaknejo od trenutnega, ob tem pa spoznavajo nekaj drugega o svetu. Zanimivo se jim je zdelo, da je Phoebe našla dvanajst milijonov podobnih zamisli, ko je iskala ideje za debatno srečanje na spletu. Sami imajo podobne izkušnje. Do zanimive ideje težko pridejo na spletu. Navadno se česa domislijo, ko se pogovarjajo ali med sproščujočo dejavnostjo. **Koordinatorica:** Pogovor je bil zelo prijeten. Otroci so se dobro počutili in so tudi drugače dobri prijatelji. Zanimiv pogovor, zaključili smo zadovoljni in veseli.

11 x Karlovšek, Igor: Preživetje. Mladim je bila knjiga všeč, ker je bila napeta in pustolovska. En učenec je dejal, da bi knjigo dal prebrati vsem staršem, ki preveč zahtevajo od svojih otrok. Občudovali so Simona, da se je znašel v toliko različnih situacijah, npr. kako ravnati, ko je reševal Janjo. Všeč jim je bil Simonov pogum. (2) Sklenili so, da se na tako pustolovščino zagotovo ne bi podali, bi pa preživeli en vikend v naravi v spremstvu izkušenega vodnika in se preizkusili v netenju ognja, lovljena rib. (3) Všeč jim je bilo, da je vsak nekaj povedal in da so tudi učitelji brali knjigo. Pogrešali so še več sošolcev. Poistovetili so se z glavno osebo. Bila jim je zelo všeč, želeli bi imeti takšne osebnostne lastnosti kot glavni junak. (4) Knjiga je bila mladim všeč, nekatere je zelo navdušila. Povedali so, da je to knjiga, ki so jo po dolgem času res z užitkom prebrali in so jo težko odložili. Je zelo berljiva, napeta, pustolovska. Všeč jim je, da se ves čas nekaj dogaja, drži bralca v pričakovanju. Povedali so, da sami ne občutijo

velikega pritiska ali težkih pričakovanj staršev. Zavedajo se, da je pomembno, da starši "pritiskajo" nanje, da vztrajajo, da niso brezbrizni in brezdelni ... Pričakujejo spodbudo staršev. Večina otrok se zaveda pomena vztrajnosti in vloge staršev, ki morajo postavljati meje. Nihče od njih ni nikoli občutil velikega pritiska staršev. Simon je v njihovih očeh izjemno pogumen, odločen in se hoče dokazati tudi očetu. Kljub vsemu ima z očetom še vedno dober odnos, je pomemben lik v njegovem življenju. (5) Všeč jim je bila sproščena oblika srečanja in odkrita debata, ki se je razvila. (5) Učenec je dejal, da je bila proti koncu knjiga zanj kar težko razumljiva, a mu je branje predstavljalo izziv. Na srečanju je užival in dejal, da svoje sovrstnike povabi na bralno srečanje, a se nanj ne odzovejo. Njemu je pa lepo in uživa v vseh dejavnostih in tudi osebno raste. (6) Učencem je bila knjiga zelo všeč. Iz prebranega so se naučili marsikaj življenjskega. (7) Knjiga jim je všeč, je napeta, dogovor o preživetju je bil pretiran, glavna književna oseba je res pogumna, sami ne bi znali tako preživeti v divjini. Delavnica v gozdu jim je bila všeč, v velik izziv jim je bilo, ko so iskali materiale v gozdu in prepoznavali drevesa; všeč jim je bilo, ko jim je vojak razlagal o maskiranju v različnih okoljih. (8) Povedali so, da so prvo polovico knjige doživeli kot Simonovo preizkušanje sebe, drugo polovico pa kot napeto kriminalko. Simon je super junak. Dvomijo, da bi imel nekdo tako mlad toliko znanja in trdnosti, da bi uspel v vseh teh preizkušnjah. Jih je pa knjiga zelo prevzela in navdušila, ker radi doživljajo pustolovščine. Pogovarjali so se o preživetjih, ki jih prikazujejo na televiziji in o knjigi. Sami se ne bi nikoli podali v gozd brez zajetne količine hrane in prijateljev. **Odrasli:** (1) Knjiga jim je bila prav tako všeč. Ena mama je dejala, da je razmišljala o tem, kako bi izdelala scenarij za film. Knjiga se jim je zdela napeta. Med branjem so razmišljali o vlogi očeta, matere in vzgoji. Vlekli so vzporednice s svojim ravnanjem pri vzgoji otrok. Spraševali so se o tem, kako bi sami ravnali v situaciji, ko bi se brez vsega znašli v gozdu. Ugotavljali so tudi, da ukvarjanje s športom pri otrocih ni več rekreativno, temveč vse bolj tekmovalno naravnano in da šteje zgolj prvo mesto, vse ostalo se nam ne zdi več dovolj dobro. Živo so si tudi predstavljali omenjene kraje (jeseniška bolnišnica, Mojstrana, Bohinj), saj so nam blizu in nekateri prihajajo od tam. Ter tudi to, da je v tem okolju že kar samoumevno, da hodimo v hribe in smučamo. (2) Uživali so v pogovoru z mlajšimi učenci in se družili z njimi na drugačen način. Tudi njim je bil roman všeč. Čeprav je glavna oseba preveč popolna, je to lahko nekdo, ki je otrokom vzor. Kriminalni del knjige se jim je zdel malo »za lase privlečen«, ampak so uživali. Spomnili so se resničnostnega šova o preživetju. Večina bi šla za nekaj dni v divjino. Knjiga je bila prav vsem všeč. (3) Knjiga se jim zdi izjemno življenjska in realna. Starši se moramo zavedati, kje je meja pritiska na otroka in kdaj skušamo preko otrok izživeti svoja lastna nedeživeta pričakovanja in želje. Polovica udeležениh odraslih bi svojemu otroku dovolila samemu v gozd, a še vedno bi bili v strahu zanj. Druga polovica pa samostojnega odhoda v gozd ne bi dovolila. Nekateri dvomijo, da so danes nekateri otroci sploh sposobni sami iti v gozd oziroma bi se jih verjetno malo odločilo za to. Simonovo dejanje se jim zdi zelo pogumno, predvsem pa menijo, da se vztrajno dokazuje očetu. (4) Učitelji, ki so sodelovali na srečanju so bili pozitivno presenečeni nad mladinsko knjigo, ki smo jo prebrali. Všeč jim je bilo, da jih je ustanovitev šolskega bralnega kluba spodbudila k branju in razmisleku o prebranem. Prav tako pa smo vsi skupaj dobili priložnost spoznati drug

drugega v manj formalnem okolju izven pouka. (5) Knjiga predstavlja dogodke, ki bi se lahko odvili, a na določenih mestih vsebina preide v znanstvenofantastične elemente. Veseli so, da se bralna srečanja izvajajo. (6) Knjiga je zanimiva z več zornih kotov in odpira različne teme: preživetje v gozdu, čustvena in socialna zrelost, družinska dinamika, kako odreagirati v stiskah. Odlično je bilo, da so bili učenci aktivni, zanimivo je bilo opazovati, kako preizkušajo gozdni teren. (7) Knjiga je zelo napeta. Vživali so se v Simona in so upali, da mu bo uspelo.

Koordinatorica: (1) Mladi se radi udeležujejo srečanj in sprašujejo, kdaj bodo naslednja. Na srečanje je prišla tudi bivša učenka šole, ki je prej tri leta OŠ sodelovala pri projektu. Nekatere članice se srečanj udeležujejo že več let in vedno rade pridejo na srečanje. Vedno se zahvalijo za vabilo na srečanje. Letošnje prvo srečanje je lepo uspelo, prišla je tudi predstavnica splošne knjižnice. Druženje je potekalo v prijetnem in sproščenem vzdušju. (2) Mlajši so bili veseli, ker so lahko glasno brali in se s starejšimi pogovarjali o literarnem delu. Uživali so ob sestavljanju ugank o prebranem delu. Starejši učenci so bili ponosni, ker so mlajši učenci razmišljali tako odraslo. Izpostavili so Simonovo empatijo do drugih in pripadnost do sošolcev, ki so bili v težavi. Tudi na naslednjem srečanju bomo nadaljevali z obravnavo *Preživetja*, ki je združil tako mlajše kot starejše. Kljub prvotnemu strahu, ali bo literarno delo pretežko za učence 2. triletja, se je izkazalo, da so tudi mlajši vešči bralci. (3) Na srečanju smo se z dijaki pogovarjali predvsem o tem, kako je Simon preživel en mesec v gozdu; osredotočili smo se tudi na karakterne značilnosti Simona, njegovega očeta in mame. 17 dijakov sodeluje v pustolovskem bralnem klubu, prva knjiga, ki so jo prebrali, je *PREŽIVETJE*, vsi so oddali obnovo preko Teamsov, kjer imamo skupino. Knjiga *Preživetje* jim se jim je zdela zanimiva, ne bi pa posnemali glavnega junaka. (4) Mladi radi pridejo na srečanje. Všeč jim je sproščeno vzdušje in pogovor o knjigi. Neobremenjeno lahko izrazijo svoje mnenje, tudi če jim knjiga ni všeč. Odraslim je všeč, da lahko sodelujejo v pogovoru z mladimi, slišijo njihovo mnenje in pogled na svet. Bralci so najprej v treh povedih napisali, če in zakaj jim je bila knjiga všeč. Na nov list so za vsako črko besede *PREŽIVETJE* napisali lastnosti in značilnosti, ki naj bi jih imel najstnik, da preživi najstništvo. Zanimivo je poslušati pogovor, kjer si lahko mladi in odrasli izmenjamo mnenja in se sproščeno pogovarjamo. (5) Razvila se je zanimiva debata o odnosih med starši in otroki. Veliko se jih je s tematiko poistovetilo, ker živimo na območju, kjer so gore in gornišstvo del vsakdana. Želijo si, da bi take debate postale redne. Hvala za odlično podporo in spodbudo v okviru projekta! (6) Dve uri sta minili, kot bi mignil. Odlično branje! Omenili smo ostale knjige Igorja Karlovška, ki jih imamo v šolski knjižnici. (7) Delavnica v gozdu je bila zelo uspešna, bralci so bili motivirani in aktivni. (8) *Preživetje* v povezavi s Jakobovo potjo Santiago de Compostela. Mladi so uživali, da so lahko vsebino knjige povezali s pravim popotovanjem po Jakobovi poti. Odrasli so pohvalili povezanost literarnega dela s konkretnimi doživetji popotnikov Jakobove poti. Obiskovalci so bili nad potekom potopisnega pogovora navdušeni in si želijo še več takšnih druženj, sodelovanje je bilo uspešno, saj je bilo obiskovalcev srečanja veliko. Takšen dogodek je bil zasnovan prvič, a zagotovo ne zadnjič, saj je povezoval vsebino literarnega dela z nasveti praktičnega dela. Mladi so uživali v vlogi moderatorjev. (8) Uvodno srečanje in predstavitev knjige *Preživetje*. Učenca obiskujeta 7. razred, a sta se opogumila za skupno branje in obravnavo knjige, saj sta bila navdušena nad

uvodom. Našla sta povezave preživetja v naravi z dejavnostjo pri skavtih. Dejala sta, da sta k udeležbi vabila tudi svoje sošolce, pri tem sicer nista bila uspešna, a se bosta sama še naprej udeleževala bralnih srečanj. Odrasle udeleženke so bile vesele, da so prejele knjižno delo, in zadovoljne, ker bodo brale skupaj z učenko in učencem. Ker se jim je vsebina knjige po branju prvih nekaj strani zdela zelo zanimiva, so predlagale, da se ponovno srečamo v novembru. Ena izmed udeleženk je izpostavila vprašanje, zakaj se tudi drugi krajani in krajanke, osnovnošolci in njihovi starši ne navdušijo nad našimi bralnimi druženji, saj bi morala biti takšna bralna srečanja bolj spoštovana in obljudena. Hvala za darovane knjige!

Kermauner, Aksinja; Vogrinec, Silvester: Orfejeva lira. Koordinatorica: Pogovarjali smo se o karakternih značilnostih glavnih oseb in njihovih medsebojnih odnosih ter o temah, ki jih roman opisuje: medvrstniško nasilje, družbena razslojenost, prijateljstvo, ljubezen, pogovarjali smo se o mestu Ptuj, kjer se zgodba dogaja, in o njegovi zgodovini. Dijakinje so povedale, da je bilo veliko zanimivih in humornih dialogov, da pa so se vsebine hitro menjale, zato so se včasih malo izgubile med karatejskimi izrazi ter opisovanjem iskanja Orfejeve lire. Zgodbo smo primerjali tudi z mladinskim romanom Gimnazijka in iskali podobnosti. Dijaki so preko Teamsov oddali 9 obnov, pri pogovoru je sodelovalo 5 dijakinj.

4 x Konc Lorenzutti, Nataša: Gremo mi v tri krasne. Mladi: (1) Knjiga jim je bila všeč, ker je tema aktualna. Všeč jim je takšno srečanje, ker se jim zdi zanimivo, kako o knjigi razmišljajo odrasli. (2) Knjiga je bila zelo zabavna in poučna. Ob njej sem se zamislila, kakšen močan vpliv ima digitalna tehnologija na nas, mlade, in kako pomembno je, da jo uporabljamo zelo premišljeno. Zelo me je tudi pretresla Valentinina zgodba, ki pripoveduje o tem, kako je zbolela za anoreksijo. Mislim, da bi knjigo morali prebrati vsi sodobni najstniki - v premislek in opomin, da jih tovrstna tehnologija ne bi "posrkala" vase. Knjiga mi je bila zelo všeč, saj pripoveduje o najstnikih, ki so imeli tovrstne težave, a se jih niso zavedali, temveč so jih zanikali. Knjigo bi priporočila vsem sodobnim najstnikom. (3) Mladim je bila knjiga všeč. Še posebej jim je bila blizu tematika, zgodbe in dogajanje. Zmotil jih je tok pripovedovanja, ki je razpršen. Včasih so se izgubili med vsemi imeni in so se morali vračati nazaj, da so ozavestili kdo je kdo. Nekateri so izpostavili, da so morali pomisliti, ali pripoveduje ženska oseba ali moška. (4) Večini je bila knjiga všeč, povedali so, da so jo prebrali na dušek. Nekaterim (2 učencema) pa tema knjige ni bila preveč blizu. Bralcem se je tema zdela zelo zanimiva, povedali so, da se o zasvojenosti z zasloni premalo pogovarjajo. Učencem je bilo srečanje medgeneracijskega bralnega kluba zelo všeč, saj se vsi udeleženci povezujejo kot enakovredni bralci, ne glede na starost. Pravijo, da je super, ker nihče ne nastopa v vlogi učitelja ali učenca, ampak skupaj razpravljajo o knjigi. Posebej zanimivo jim je bilo slišati, kako so prebrano zgodbo doživeli odrasli. Odrasli: (1) Žal jim je današnjih otrok, ki se srečujejo s takimi težavami, s katerimi so se knjižne osebe. Menijo, da je takih otrok veliko in da bi knjigo morali vsi prebrati. (2) Knjiga mi je bila zelo zanimiva. Na srečanju so mladi izrazili veliko svojih misli. Želim pa si, da bi naslednjič tudi sami vodili razpravo, da bi imeli še več svoje besede (krožni sistem). Knjiga me je že pred leti navdušila, saj problematizira dve najbolj pereči temi tretjega tisočletja: zasvojenost z digitalnimi tehnologijami in motnje hranjenja.

Kaj je zasvojenost in kaj odvisnost?! Kje je pravzaprav tista meja, ko še imamo nadzor nad seboj?! Knjiga nazorno ilustrira realnost mladih, ki se spreminja. Konec zgodbe vzbuja upanje, da je lahko tudi drugače. (3) Knjiga je bralce navdušila, nekateri so brali ob kuhanju, kosilu, zjutraj pred službo, ker jih je »kar vlekla naprej«. Tema se jim je zdela izredno zanimiva. Kruta, boleča, iskrena, kot je življenje. Brez olepševanj. Pohvalili so izbiro tem, še posebej prehranjevalna motnje, ki so prisotne tudi v kasnejših letih in jih težko opazimo. Težje pa je bilo nekaterim slediti toku pripovedovanja, izmenjavi pripovedovalcev ter velikemu številu akterjev. Nekateri so se vračali, da so lahko sledili osebam, nekateri so si naredili seznam. (4) Odrasli so veseli, da se je srečanja udeležilo toliko otrok. Vzdušje je bilo sproščeno, ker niso bili v vlogi učiteljev, temveč enakovrednih sogovornikov. Zanimivo jim je bilo slišati, kako so učenci doživeli knjigo, saj jim to odprlo nove poglede in razmisleke, na katere sami morda ne bi pomislili. Odrasli so posebej izpostavili zanimivo menjavanje pripovedovalcev, ki zgodbi daje dinamiko in omogoča vpogled v različne perspektive. Pohvalili so avtentičnost jezika ter življenjske situacije, s katerimi se lahko bralci poistovetijo. Kot eno ključnih tem so izpostavili zasvojenost, ki jo knjiga prikaže na realističen in pretresljiv način. Zanimivo se jim je zdelo tudi, kako mladi doživljajo to tematiko in kakšna sporočila so ob branju prepoznali. Menili so, da bi morali knjigo prebrati vsi starši in učitelji. **Koordinatorica:** (1) To je res knjiga, ki je vsem všeč zaradi aktualne tematike - to so teme, o katerih bi se morali večkrat odkrito pogovarjati. (2) Srečanje je bilo zelo zanimivo in sproščujoče. Pogovarjali smo se o eni izmed mnogih aktualnih tem - o zasvojenosti z digitalno tehnologijo in posledicah le-te. (3) Srečanja prilagajamo ostalim dejavnostim in krožkom, kar je včasih težko uskladiti. Odrasli radi pridejo, komaj čakajo novega čtiva in so zelo zadovoljni z letošnjim izborom knjig. Kljub bolniškim in odsotnosti nekaterih, je bilo srečanje super zabavno. Res nam je bila všeč tematika knjige, zgodbe. Ob koncu je sledila delavnica, kjer so morali sestaviti sestavljanke, na delih katere so bili odlomki z različnimi temami. Na koščke poleg besedila so morali napisati temo in sestaviti velikansko sestavljanke. (4) Zelo zanimivo srečanje, ki je odprlo mnoga vprašanja.

Lainšček, Feri: Cicibanija; Ne. Učenci so si za predstavitev na srečanju **iz Cicibanije** izbrali naslednje pesmi: Mama, Počivam, Kaj moraš med počitnicami početi, Pomladna in Cesta, ki so jih z veseljem predstavili. Kljub temu, da so imeli pri predstavitvi nekaj treme, so uživali. Všeč jim je bilo srečanje z avtorjem, njegovo navdušenje nad predstavitvijo in pohvale. Večina se je prvič srečala s avtorjem/pesnikom, kar jim je bilo še posebej zanimivo doživetje. **Odrasli** so bili navdušeni nad suvereno in doživeto predstavitvijo. Pohvalili so učence. Všeč jim je bil izbor pesmi in razumevanje vsebine, ki je bilo nekoliko drugačno od njihovega. Izrazili so želje po nadaljnjem sodelovanju, saj tovrstna srečanja po njihovem mnenju obogatijo druženje, hkrati pa odpirajo nove poti dožemanja in sprejemanja različnih mnenj in prepričanj, glede določene tematike pri različnih generacijah. **Iz zbirke Ne** smo obravnavali naslednje pesmi: Mama, Počivam, Kaj moraš med počitnicami početi, Pomladna in Cesta. **Mladi** so o knjigah Ferija Lainščka povedali veliko pozitivnega. Njegove pesmi so z veseljem prebirali, saj so jih takoj pritegnile s svojo vsebino in izraznostjo. Posebej so jim bile všeč zaradi tem, s katerimi

so se lahko poistovetili – pesmi govorijo o vsakdanjih stvareh, ki jih tudi sami dobro poznajo: o družini, naravi, počitnicah, prijateljstvu in občutjih, ki jih doživljajo vsak dan. Mnogi so poudarili, da jih je navdušila nagajivost in šaljivost, ki prevevata marsikatero pesem, hkrati pa jih je presenetila tudi toplina in iskrenost, s katero avtor izraža čustva. Prav zaradi tega so nekaj najbolj priljubljenih pesmi izbrali za predstavitev in jih s ponosom recitali. Dodatna motivacija za branje in raziskovanje njegovih del je bila tudi ta, da Feri Lainšček prihaja iz naših koncev, kar je učencem dalo občutek povezanosti in ponosa. **Odrasli** so poznali dela Ferija Lainščka, ki so namenjena odraslim, manj pa njegovo literaturo za otroke. Nad predstavljenimi deli so bili navdušeni. Ugotovili so, da je poezija, namenjena otrokom, primerna tudi za odrasle. Strinjali so se z dejstvom, da pri poeziji ne gre le za vsebino, ampak predvsem za občutke in čustva, katera se prebudijo v bralcu ob prebiranju le-te. Razumevanje vsebine pa je odvisno od preteklih izkušenj znanj, ki jih ima posameznik in na podlagi katerih sprejema in doživlja svet okrog sebe. **Koordinatorica:** Sodelovanje z Bralnim klubom, Splošno knjižnico Ljutomer in učenci Osnovne šole Ivana Cankarja Ljutomer je bilo prijetno in navdihujoče. Učenci so dobili priložnost, da svoj pogled na svet in dojemanje le tega skozi poezijo predstavijo širši javnosti in se tako vključujejo v širšo družbo.

7 x Lavrič, Tomaž: Mali črv Oto. Mladi (1) so bili nad pesniško zbirko izjemno presenečeni in navdušeni. Pesmi so jim bile zelo všeč, ker so hudomušne, nagajive ter hkrati tudi življenjske. Jezik in ritem sta lahkotna, pesmi so blizu bralcu, hkrati pa se dotaknejo tem, ki so včasih skrite in se o njih ne govori. Srečanja so mladim všeč, saj pogovor o prebrani knjigi teče na "nešolski" način in so lahko bolj sproščeni in iskreni. Radi hodijo in se počutijo dobro. Všeč jim je, ker berejo tudi učitelji in se z njimi pogovarjajo o knjigi. (2) Vseh šest osmošolk je bilo navdušenih nad srečanjem, na katerem so sodelovale prvič. Pohvalile so izvedbo in se mi zanjo zahvalile. Ena izmed rednih udeleženk je poudarila, da sem jim naložila veliko nalog. Ob 20-minutnem pisanju pesmi je bilo veliko smeha. Bile so zelo ustvarjalne. Pesmi so jim bile všeč, ker so smešne, poudarile so tudi dobre rime. Ob branju so zelo zabavale. (3) "Gašper mi je prebral take smešne pesmice, oba sva se smejala." (Anika, 3. razred). "Pesmic ne maram, ampak to, da smo jih brali v podaljšanem bivanju, se mi je pa zdelo dobro. Učiteljica nam je rekla, da moramo izbrati take, da so tudi nam všeč. In da moramo brati počasi, da bodo oni lahko sledili. Če bi za domače branje imeli take pesmi, bi jih rajši bral." (Tine, 8. razred) (4) Največ otrok je povedalo, da so pesmi duhovite in nagajive, na primer muhe se sladkajo s kakcem in govorijo (pa se vendar s polnimi usti ne govori) ali čmrlj za hujšanje pije roso in je potico, ker kruh menda redi. Na hecen način želijo povedati tudi, da se je treba paziti. V pesmi Avtoštop muho, ki se usede na vetrobransko šipo in uživa v razgledu, razmažejo brisalci. Brezskrbno bolho pa najstniške gnide napadejo, okradejo, napijejo in še mnoge stvari naredijo. Ena od mladih je rekla, da se danes počuti kot v pesmi Pajek ima sto oči, ker jo neprestano nekdo gleda. Drugi je ob pesmi Škorpion Anton rekel, da jih je veliko, ki radi špikajo druge, se norčujejo. (5) Učenke uživajo v sproščenem klepetu z učiteljicami in svojimi vrstnicami. Všeč jim je, ker včasih pogovor steče tudi v kakšno drugo smer in ni pogovor o prebranem. Zanimivo je bilo, da vsem učenkam (in samo eni učiteljici) pesmi niso bile preveč

všeč, ker so se jim zdele preotročje. Prebrale so jih, da so si malo popestrile prosti čas, niso pa jim bile kaj posebnega. (6) Lepo je bilo, ker so pesmi smešne. Zelo sem se zabavala, ko so učitelji brali smešne pesmice." **Odrasli:** (1) srečanja jim pomenijo sprostitvev in kulturno hrano. Druženja so jim všeč, ker so sproščena. Ob prebiranju pesmi so se "režali" kar na glas. Izjemno všeč jim je bila poezije, ki je lahkotna in pozitivna, iskrena in igriva. Teme so zanimive in tudi neposredne in avtor se jih loteva na lahkoten način. (2) Pesmi in ilustracije so jih navdušile. Vsaka zase se zdi mali biser. Odrasli naj bi spremljali mlade, da se ne zgodi kot malemu črvu Otu, ki ga je pospravila ptička. Pa o dvomu, ki naj bo venomer prisoten, vendar ohranimo radost in sproščenost. Saj z leti se še glista nauči preživeti. O pravi meri tudi v pesmi Usodna zabava. Sladkarije, vino, cigareti ali šport v pretiranih količinah še za muhe niso. (3) Učiteljicam so bile pesmi všeč, saj so bile zelo smešne, igrive, zabavne zaradi raznih hudomušnih besed kot so kakci, ocvirki, črvi... Zanimive so bile tudi zaradi lepih rim, ki so se brale kot lepe, kratke, lahko razumljive zgodbe. Uživale so po končani službi s kavico v prijetni družbi mladih. (4) Učitelji, ki so prebirali pesmi učencem, so si polepšali uro in lepo se jim je zdelo, da so se učenci ob tem zabavali. Takšno uro moramo definitivno še ponoviti.

Koordinatorica: (1) Srečanje je bilo prav zabavno in sproščeno. Bilo je veliko smeha. Pred prebiranjem izbranih pesmi, so najprej na tri različne barve listkov napisali tri besede (IME - osebe; ŽIVAL - žuželka, plazilec; PRIDEVNIK - kakšen). Po prebiranju je vsak izžrebal po en listek iz kategorije ter sestavil naslov pesmi in napisal kratko pesem. (2) Prigrizek za srečanje sem oblikovala tematsko: kisli črvi, sladki črvi, slane palčke (kot paličnjaki) in jabolčni krljji (ki spominjajo, kot je komentirala ena od udeleženk, na kakce) in vsi so prepoznali povezavo s knjigo. Z ledolomilcem so se sprostili in se zabavali z risanjem. Zopet so bile izbrane različne najljubše pesmi. (3) Dogodek smo izvedli kot kulturni dan, v okviru katerega so šestošolci spoznali značilnosti poezije, raziskovali poezijo v rapih, popevkah in glasbi, nato pa se ob branju poezije in spoznavanju pesniških oblik lotili še poustvarjanja na temo miru. Svoje izdelke so predstavili svojim sošolcem v obliki pesniške kavarne. Nad dnevom so bili navdušeni. Svojo poezijo bodo predstavili tudi v pesniškem zborniku; te pesmi bodo otroci brali staršem, učiteljem, mlajšim in starejšim učencem šole. (4) Vsak je prebral eno pesem in povedal, kaj mu je bilo najbolj všeč, hecno, zanimivo. Že vnaprej so vedeli, da bodo predstavili eno pesem in utemeljijo izbiro.

Matanović, Nika: Betonski labirint; Razred. Mladi: Knjigi bodo z veseljem uvrstili na svoj seznam knjig za bralno značko, saj se jim zdi zanimiva tematika, ker govori o njihovih vrstnikih, ki se soočajo s podobnimi težavami, kot oni sami. Navdihujoče je spoznati nekoga, ki je že kot najstnik začel pisati in izdal knjige. Njena iskrenost, energija in bližina njihovem svetu so jih pritegnile. Zanimivo jim je bilo slišati, kako nastaja roman, in hkrati spoznati, da lahko tudi sami uresničijo svoje ustvarjalne ideje. **Odrasli:** Veselilo nas je, da so učenci z zanimanjem prisluhnili vrstnici, ki jim je blizu po letih, a obenem že zrelo razmišlja in ustvarja. Nika je s svojo preprostostjo, srčnostjo in ustvarjalnim zanosom pokazala, kako pomembno je spodbujati mlade k izražanju in branju. Sodobni mladinski deli, ki na pristen način obravnavata teme, blizu današnjim najstnikom – prijateljstvo, sprejemanje, iskanje identitete

in pritisk okolice. Cenijo avtorčin neposreden, mladim prilagojen jezik ter dejstvo, da kot mlada avtorica uspešno nagovarja svojo generacijo. **Koordinatorica:** Srečanje z Niko Matanović je bilo dragoceno in povezovalno. Mlada avtorica je s svojo iskrenostjo in ustvarjalno energijo nagovorila mlade in odrasle. Njene knjige so odlično izhodišče za pogovor o odraščanju, prijateljstvu in pomenu iskrenosti. Veseli me, da branje še vedno povezuje generacije.

Mazzini, Miha: Zvezde vabijo. Mladi: Nekaterim je bila knjiga všeč, drugim malo manj. Bolj je bila všeč dekletom kot fantom. Dekleta so pohvalile, kako se je Ana zavzela za prijateljico in ji pomagala. Fant, ki se je udeležil medgeneracijskega branja, je bil tudi sam udeležen v televizijski oddaji Slovenija ima talent in nam je delil svoje izkušnje v zvezi s tem. Nad fitnesom fantje zaenkrat še niso navdušeni. Radi pridejo na srečanje. Veseli so prijetnega vzdušja in skromne pogostitve. **Odrasli** so dejali, da se je knjiga na začetku "vlekla", potem pa je postala bolj zanimiva. Omenili so aktualno temo ter opazili, da se mladi v knjigi, kljub temu da stojijo drug poleg drugega, izmenjujejo sporočila preko telefona. Ugotavljali so, kako si je lahko Peter naredil več profilov. Mami, ki se je srečanja udeležila prvič, je bila knjiga zelo všeč. Oseba, ki je bila odraslim najbolj blizu, je bil Tone. Simpatična jim je bila tudi babica. Radi se udeležijo srečanj in izmenjajo mnenja o knjigi. **Koordinatorica:** Dogodek smo v redu speljali. Potekalo je v sproščenem vzdušju. Nekateri udeleženci so opravičeno manjkale, tako da bi se mogoče, če bi bile one prisotne, pogovor še bolj razvil.

Menart, Janez: Pesmi. Mladi: Brali smo žepno izdajo. Ta pesniška zbirka je zelo majhna in prav zato zanimiva. Prijetno je bilo poklepetati o pesmih s starejšimi. Všeč jim je bilo, da smo se o vsaki prebrani pesmi pogovorili, da so lahko povedali svoje mnenje. **Odrasli:** Škoda, ker je knjigica tako majhna. Bolj bi jim bilo všeč, če bi bila večja, z večjimi črkami. **Koordinatorica:** Na našem drugem srečanju smo nadgradili prejšnji pogovor o pesmih in se pogovorili o prenesenem pomenu v pesmi in uporabljenih pesniških sredstvih: metaforah, primerjavah, ponavljanjih, vzklkih in nagovorih.

3 x Möderndorfer, Vinko: Jaz sem Andrej. Mladi: (1) Knjiga jim je bila zelo všeč, ker je sodobna in obravnava težave mladih, hitro se jo prebere in pisana je na humoren način. Komentirali so odnose med posameznimi književnimi osebami. Povedali so tudi, kakšen odnos imajo oni s svojimi starimi starši. Na srečanju jim je bilo lepo. Radi poslušajo odrasle, ko ti pripovedujejo o svojih spominih, izkušnjah, doživetjih. (2) Kljub temu, da je bila na tem srečanju edina mlada bralka, se je med odraslimi odlično počutila. Roman ji je bil zelo všeč, lahko bi se poistovetila z Andrejem, njegovimi težavami s samopodobo, strahovi pred zavrnitvijo in iskanjem podpore pri prijateljih. (3) O knjigi so se pogovarjale sovrstnice. Počutje je bilo sproščeno. Pogovarjali so se o vsakodnevnih doživetjih mladih. Tudi med mladimi, ki so se pogovarjali, so taki z ločenimi starši ali pa se starši ne razumejo preveč. Pogovarjali so se tudi o spolni usmerjenosti. Smejali smo se sedemnajstim izrazom, ki jih je pisatelj navedel kot sopomenko za ljubiti se. Pogovor je bil sproščen. Sonja je bila vsem zelo simpatična, ker je samosvoja in iskrena. Andrejeva mama se jim je zdela malo hecna.

Andrejeva babica je bila svoji hčerki, Andrejev mami, nenaklonjena. O Andreju pa je samo lepo govorila. Knjigo so hitro prebrali, ker so slišali, da se konča s seksom. Čeprav Andrej neprestano govori o težavah, se jim zdi knjiga duhovita in zelo zanimiva. **Odrasli:** (1) Knjiga jim je bila zelo všeč, Vinko Moderndorfer se jim zdi odličen pisatelj. Všeč jim je tudi njegov slog pisanja. Mladim so prebirali izbrane odlomke iz knjige, ki so se jim zdeli sporočilno močni, smešni ... Navdušeni so bili nad pesemskimi vložki v knjigi. Posebej všeč jim je bila rap pesem o babičinih zobeh. Tudi oni so komentirali odnose med posameznimi književnimi osebami ter spregovorili o svojih odnosih z vnuki. Mladim so pripovedovali o pripetljajih iz svoje mladosti, ki so se jih spomnili ob branju knjige. (2) Roman je berljiv, odprt, duhovit, saj avtor na duhovit način prikaže stiske in občutke mladostnika. Samopodoba, težave v družbi, družini, ločitev staršev, vključevanje v novo šolsko okolje, prva ljubezen ... Tematike, o katerih je vredno razpravljati. Všeč jim je bil predvsem pristen odnos med Andrejem in njegovo babico. (3) Glede na to, da je knjiga napisana, kot da bi jo pisal petnajstletni Andrej, je morda razumljivo, da je on v hiši glavni. Deli nasvete mami, kaj naj naredi, ko se je skregala z novim fantom in pošlje mamo za tri ure ven, da bo lahko skupaj s Sonjo. Lepo pa je opisano zbliževanje Sonje in Andreja skozi celo šolsko leto, ki je polno čutnosti. **Koordinatorica:** (1) Srečanje, na katerem smo ugotovili, da imajo strašne težave resnično relativno vrednost, je potekalo v zelo prijetnem predprazničnem vzdušju s čajem, piškoti in mafini, ki jih je pripravila naša devetošolka.

Möderndorfer, Vinko: Kit na plaži. Mladi: Knjiga jim je bila knjiga všeč. Rekli so, da je berljiva. Všeč jim je bila tudi zgodba in da opisuje najstnike. Tudi srečanje jim je bilo všeč in si še želijo prihodnjih srečanj. **Odrasli:** Knjiga je bila odraslim všeč. Dve mamici sta bili zelo poučeni o otrocih s posebnimi potrebami (študij in delo), tako da sta nam tudi s svojega vidika podali veliko informacij. Nagovorile so jih številne teme iz knjige (kako funkcionira družina, kako funkcionirajo odnosi v šoli, s kakšnimi izzivi se soočajo družine, ki imajo otroka s posebnimi potrebami). Srečanje jim je bilo všeč in se veselijo prihodnjih srečanj. **Koordinatorica:** Srečanje je bilo prijetno. Razvil se je zanimiv pogovor o prebranem, v katerem so sodelovali tako učenci kot odrasli.

5 x Möderndorfer, Vinko: Romeo in Julija. Mladi: (1) Pesmi so jim bile zelo všeč, saj izpovedujejo čustva, ki so jim blizu, in prikazujejo najstniški svet na njim razumljiv način. Pesmi smo najprej prebrali brez ilustracij, nato pa smo poiskali še ilustracije. (2) Na literarnem srečanju sta dekleti z občutkom prebrali nekaj Möderndorferjevih pesmi in poglobljeno podali svoje misli o prebranem. Z zanimanjem sta prisluhnili interpretacijam starejših. (3) Učencem zadnje triade je bila poezija izjemno všeč. Nekateri so zbirko prebrali večkrat. Všeč jim je bila tematika pesmi in vsebina, ki je igriva, hudomušna in zabavna. Punce so se ob branju pesmi muzale in nasmihale. Strinjale so se, da se je pesnik približal »resnici« o zaljubljenosti. Všeč so jim bile pripovedi dogodkov učiteljev, presenetila jih je njihova iskrenost in hudomušnost. Sledila je delavnica se je ob branju poezije zaključila z zapisovanjem verzov in misli o ljubezni s črnilom ter pisalnimi peresi. (4) Simpatične pesmi, ljubezenska tematika. Zelo v redu pesniška zbirka. Puncam je bila knjiga zelo všeč, medtem

ko so fantje nad njeno ljubezensko tematiko bili bolj zadržani. Kljub temu so pesmi pritegnile njihovo pozornost - nekaterim so bile bolj všeč likovne pesmi, drugim pa malo manj. **Odrasle** (2) so pesmi navdušile, tako slogovno kot vsebinsko. Navdušilo jih je tudi, kako se je pesnik približal mladostniškemu svetu. Zanimiv in zabaven jim je bil tudi ilustratorjev pogled na pesmi, saj se je v marsičem razlikoval od njihovega. (2) Odrasle udeleženke so zelo čustveno interpretirale ljubezensko poezijo in obujale spomine in občutke iz rane mladosti. (3) Odrasli se radi odzovejo povabilu, še posebej jim je všeč branje ter delavnice, ki sledijo ob koncu srečanja. Krasno sproščeno srečanje ob poeziji. Skoraj vsi so bili navdušeni nad pesmimi in kako pesnik ubesedi različne vidike in dogodke, ki smo jih doživeli vsi. Izjemno radi so pisali s tinto ter starimi nalivnimi peresi ter si zapisali verze iz zbirke ali zapisali lastne misli o ljubezni. Učitelji so obujali spomine osnovnošolskih ter srednješolskih ljubezni, prvih spominov ter dogodkov. Odrasli so bili vsi (razen ene učiteljice) navdušeni nad pesmimi ter njihovo vsebino. Z navdušenjem so prebirali pesmi. (4) Med pogovori o ljubezni, prihodnosti, željah, smo se tudi odrasli vrnili v spomine osnovnošolskih let in tako tudi učencem razkrili, kako je bilo biti v "našem času" zaljubljen. Najbolj smo bili (da, vsi!) navdušeni nad zatemnitveno poezijo, saj je še nikoli nis(m)o ustvarjali. Imeli smo se sproščeno in super! **Koordinatorica:** (1) Učenke, ki so se udeležile srečanja z učiteljicami, so bile sprva malo sramežljive, saj ljubezenska tematika ni nekaj, kar bi se razpravljalo v takem krogu. Hvala za knjige. (2) Skupno branje je bolj zanimivo in zabavno. Taka srečanja so pomembna tudi zaradi bolj sproščenega vzdušja in dela v manjšem krogu, kjer si vsak upa spregovoriti, brati, povedati svoje mnenje. Ker je bilo več srečanj, smo hkrati spoznali različna besedila o Romeu in Juliji in jih med seboj predstavili. Na ta način so učenci tudi več "odnesli". Tokratna izbrana knjiga je bila namensko izbrana za medpredmetno povezovanje s slovenščino in aktualizacijo, primerjavo različnih besedil o Romeu in Juliji. Poezija jih je pritegnila tudi z duhovitostjo in iskricami ljubezni, pa tudi z ilustracijami. Vsak izmed učencev je na koncu dvodnevni srečanj pokazal, da je dosegel zadane cilje. Zanimiva, aktualna jim je poezija, najlažje pa zgodbo razumejo v lahkem branju in s pomočjo Pripovedk. V originalnem besedilu jim je vsebino težje razumeti. Ljubezenska tematika iz Romea in Julije iz soseščine jim je bila všeč, ker je aktualna ljubezen tudi v njihovem najstniškem življenju. (3) Mini literarni večer z Literarnim društvom Ilirska Bistrica je potekal v zelo prijetnem in intimnem vzdušju. Udeleženke pesmi iz zbirke prej niso poznale, zato je bilo to zanje novo odkritje. Nad pesmimi so bile navdušene. Udeleženke so bile zelo presenečene in hvaležne, da so dobile knjigo v dar. Hvala, da nam omogočate taka srečanja. (4) Srečanje je nekako razdelilo fante in dekleta: fantom ni bilo preveč všeč, ko smo se pogovarjali o ljubezni in odraščanju, medtem ko so punce brez zadržkov izražale svoje mnenje. Poleg tega so punce pokazale več zanimanja za prihodnost, medtem ko so fanti do te teme bili bolj ravnodušni. Ker pesniška zbirka vsebuje tudi likovne pesmi, smo na koncu ustvarjali zatemnitveno poezijo (ang. blackout poetry). Učenci so bili nad tem navdušeni in so o tem govorili in razpravljali še cel teden. :) Pri zatemnitveni poeziji je bilo navdušujoče videti, kako so otroci – tisti, ki so se morda prej obotavljali – popolnoma osvojili to ustvarjalno tehniko. To dokazuje, da umetnost res lahko preseže vse ovire (in tudi zbliža generacije). Na srečanju smo se pogovarjali tudi o ljubezni in odraslosti ter prihodnosti in

željah. Zanimivo je bilo opazovati, kako se reakcije in mnenja razlikujejo med spoloma. Medtem ko so dekleta z lahkoto odprla srca in delila svoje poglede na ljubezen in prihodnost, so fantje ostajali bolj zadržani – skoraj kot da se te teme dotikajo nečesa, o čemer še niso pripravljeni govoriti. Morda gre za družbena pričakovanja ali pa preprosto za različne stopnje emocionalne zrelosti. Kljub temu je bilo videti, da so vsi prisotni globoko razmišljali o tem, kar smo obravnavali.

8 x Morpurgo, Michael: Grivasti vojak. Mladi: (1) Knjigo so brale devetošolke in osmošolka, ki so povedale, da so jo lažje razumele, ker so se pri zgodovini že obravnavali prvo svetovno vojno in so zato poznale izraze v knjigi. Dodana vrednost srečanju je bila učenka, ki ima doma konje in nam je postregla z dodatnimi pojasnili in njenimi bogatimi izkušnjami s konji. Zelo jim je bilo všeč, da so slišali toliko mnenj o knjigi in različnih pogledov. Prav vsaka udeleženka je povedala drugačno mnenje. Zanimivo jim je bilo tudi to, da je vsak povedal nekaj drugačnega, nikoli se izjave niso ponovile. (2) Večini učenk je bila knjiga všeč, saj je bila napeta od začetka do konca. Všeč jim je bilo, da je imel glavno vlogo konj, kar je naredilo knjigo še bolj zanimivo. Na srečanju smo se pogovarjali o tem ali, in kakšne občutke imajo živali. Knjiga se jim je zdela zelo žalostna, saj veliko ljudi (vključno z malo deklico) umre. (3) Lepo je bilo! Odrasle je lepo poslušati, ko pripovedujejo o prebrani knjigi in razlagajo o tem, kaj jih je pri branju prepričalo, posebej pa, ko pripovedujejo o dogodkih iz svojega življenja. Poslušali bi jih in poslušali. Čas pri tem hitro mineva. Odrasli so izkušenejši bralci, saj so med branjem pozorni tudi na stvari, na katere mi nismo. (4) Devetošolka je povedala, da vsebina romana sovпада z obravnavano snovjo pri pouku zgodovine, tako da je čas in prostor romana lažje umestila in bolje razumela dogodke 1. svetovne vojne. Obema je bilo zanimivo predvsem to, da je prvoosebni pripovedovalec konj. (5) Najboljše srečanje medgeneracijskega branja do sedaj! Zgodba nam je zbudila radovednost, tako da bomo knjigo z veseljem prebrali do konca! Zanimivo, da je glavni pripovedovalec konj. Knjiga me je pritegnila, čeprav zgodovinskih knjige drugače nimam preveč rad. **Odrasli:** (1) Tudi učiteljicam je bila knjiga všeč, vendar težka, ker opisuje tematiko iz težkega obdobja. Ker se pri branju zelo vživimo, je bila knjiga zelo žalostna. (2) Nad srečanjem so bile navdušene, pohvalile so izbor knjige in odziv mladih bralk. (3) Lepo je bilo! Kaj vse na srečanju izveš! Mladi so ponovno lepo sodelovali v pogovoru ter zrelo razmišljali in odgovarjali na vprašanja. Knjigo so v branje priporočili vsem sodelujočim v upokojenskem bralnem krožku, katerega člani so tudi sami. (4) To, da je prvoosebni pripovedovalec žival, je bilo nenavadno tudi odraslim bralkam, čeprav smo na enem izmed medgeneracijskih bralnih srečanj že imeli primer, ko so nastopale živali (Živalska kmetija Andreja Rozmana Roze). Prvoosebna pripoved živali jih je tokrat bolj prevzela, čutenje konja so doživljale bolj izrazito. Ena izmed bralk je izpostavila pomemben vidik enakovrednosti vseh živih bitij, tako človeka kot živali. Nežno naklonjenost človeka do živali in obratno v tem romanu z lahkoto začutiš. Škoda, ker vojne so in bodo, čeprav se vsi zavedamo, kako nesmiselne so. (5) Srečanje mi je bilo všeč, ker smo si pogledali odlomke iz filma in iz muzikala, prisluhnili pa smo istim odlomkom iz knjige. **Koordinatorica:** (1) Naše prvo srečanje je potekalo v zelo prijetnem vzdušju in nas obogatilo za izkušnjo različnih pogledov. Vsi smo

se strinjali, da je bila prebrana knjiga dobra izbira. (2) Bilo je zelo prijetno, pohvalili so globoko sporočilo knjige in izvedbo delavnice; želijo si še takih srečanj. (3) Zelo zanimivo srečanje, ker smo vključili muzikal in film. Prijetno srečanje s knjigo z vojno tematiko, ki smo ga posvetili pogovoru o živalih. Kako gledamo nanje, kaj nam pomenijo... Hvala za zelo zanimivo knjigo. (4) Ugotovili smo, da glavni junak konj povezuje obe sprti strani. On ne ve kdo je sovražnik in kdo prijatelj. Konj pomaga ljudem in je ubogljiv, če z njim prijazno in spoštljivo ravnajo. Učenkam je bilo na srečanju všeč, ker tudi one vidijo učitelje v drugačni luči, sproščene in s problemi o katerih razpravljajo. Srečanje je bilo sproščeno. Lepo se je pogovarjati ob kavici, sproščeno, umirjen in ne razmišljati kaj je potrebno še razložiti učencem. Lepo je poslušati učence, kako razmišljajo in kako dojemajo zunanji svet in dogajanje v zgodbi. Srečanje je potekalo v prijetnem klepetu. Vsi, učenci in odrasli smo bili zelo sproščeni. Velik del pogovora smo namenili našim hišnim ljubljencem ter ostalim živalim in skrbi za njih. (5) Knjiga jim je zelo všeč. Posebej zanimivo se jim je zdelo, da je pripovedovalec zgodbe konj. Priznali so, da so med branjem tudi jokali. Pripovedovali so o svojem odnosu do živali. Dotaknili so se tudi vojne. Knjiga je bila zanimiva, precej čustvena. Ob določenih prizorih v knjigi jim je šlo na jok. Povedali so, katere živali imajo doma, kako se vedejo do njih, kako skrbijo zanje, ali se z njimi pogovarjajo. (6) Eno bolj zanimivih srečanje, ker smo gledali odlomke iz muzikala in filma po knjižni predlogi. Otroci s(m)o vojno videli drugače, zdela se nam je kot igra odraslih, ki je do nas krivična in nasilna. Srečanje je bilo povezano s projektom Krokus, v okviru katerega obeležujemo spomin na žrtve holokavsta. Čeprav izbrana knjiga pripoveduje zgodbo iz 1. svet. vojne, smo se vsi sodelujoči strinjali, da so razmere v vseh vojnah nečloveške in nesmiselne, le v različnih variantah, ki so odvisne od kraja in časa dogajanja. Čeprav te knjige (Grivasti vojak, Deček v črtasti pižami, Dnevnik Anne Frank, Nekje še sije sonce) opisujejo vojne grozote, otroci v vsem vidijo nekaj dobrega. Čeprav opisujejo leta trpljenja in nečloveške krutosti med 2. svet. vojno, vsaka zgodba nosi pozitivno sporočilo. (7) Zagotovo bom knjigo priporočila v branje mladim, predvsem devetošolcem, pa tudi odraslim bralcem. Verjamem, da bo knjiga všeč vsem ljubiteljem konjev, pa tudi tistim, ki jih zanima 1. svetovna vojna. Med obiskovalci naše šolske knjižnice je takih kar nekaj. Še ena knjiga, po kateri je bil posnet film; tudi to je lahko odlična motivacija za branje. (8) Srečanje smo izvedli kot nadgradnjo projekta Krokus, s katerim obeležujemo spomin na holokavst.

Moškrič, Marjana: Sanje o belem štrpedu. Koordinatorica: Ura je potekala drugače kakor sicer, zato je bila bolj razgibana ura. Knjiga odraža teme, o katerih se lahko pogovorimo. Učencem je bila knjiga všeč.

Muck, Desa: Miklova Zala. Učenci: Srečanje je bilo za učence tretje triade posebno doživetje. Povedali so, da jim je bilo zanimivo spoznavati zgodovino skozi osebne zgodbe in usode, saj jim tak način približa preteklost bolj kot zgolj dejstva. Ob prebiranju zgodbe smo se potopili v čas turških vpadov, ko so ljudje živeli v nenehnem strahu, a tudi z veliko poguma. Miklova Zala nam je ostala v spominu kot ganljiva pripoved o izgubah, upanju in pogumu – vrednotah, ki niso vezane le na preteklost, temveč nas spremljajo tudi danes. Srečanje je bilo prijetno.

Odrasli: Zanimiv izbor, kratka zgodba, ki odpira veliko tem. Zgodba nas je spomnila, kako močna je lahko ljubezen – tudi v najtežjih časih. Razmišljanje učencev, vprašanja in pogledi na zgodovino so pokazali, da znajo prisluhniti ne le zgodbi, temveč tudi njenemu sporočilu. Presenetila nas je njihova zrelost v razumevanju ljubezni, domoljubja in osebne žrtve v času turških vpadov. Obenem so razmišljali, kaj pomeni pogum danes. Takšna srečanja dokazujejo, kako pomembno je, da mladim omogočimo prostor za izražanje mnenj, saj nas njihova svežina in iskrenost lahko marsikdaj premakneta k premisleku tudi nas, odrasle.

Koordinatorica: Skupaj smo prebirali knjigo in ob tem odpirali teme za pogovor. Čeprav me je skrbelo, da jih ne bo pritegnila tema, so se razvile zanimive debate.

Muck, Desa: Nebo v očesu lipicanca. Mladi: Knjiga mi je bila zelo všeč, saj zajema zelo raznovrstne teme, ki so povezane z mladostniki. Meni so bili še posebej všeč glavni književni liki, saj je vsak zase imel težko življenjsko zgodbo. Posebej se me je dotaknila Medejina zgodba, ki sem jo doživela kot žrtev. Knjigo bi priporočala tudi svojim vrstnikom. Današnje srečanje se mi je zdelo super. Ker je nekaj članov skupine manjkalo, smo lahko ostali veliko govorili, se poglobljali v vsebino in izražali svoja mnenja. Mislim, da bi se na ta način morali več pogovarjati mladostniki in odrasli. **Odrasli:** Knjiga me je nekoliko presenetila. Po prvem bežnem pregledu, kjer sem naletela tudi na prekrasne fotografije Lipice in lipicancev, sem pričakovala drugačno vsebino. Na srečo sem se zmotila in me je roman pozitivno presenetil, saj je jezikovno zelo berljiv in poln raznih (tudi dramatičnih) pripetljajev književnih oseb. Knjiga me je nagovorila, kakšno moč ima narava - zdravilno, krepilno, povezovalno.

Koordinatorica: Izbrani mladinski roman nam sporoča, da je moč narave (Lipice in njenih avtohtonih prebivalcev) lahko čudežna in zdravilna. Na književne like deluje odrešilno in jih nazadnje reši njihovih osebnih travm, da zaživijo svobodno in srečno življenje. Prav takšno moč pa imajo tudi zgodbe, zato čim več berimo.

Ogrizek, Maša: Lisičja luna. Mladi: "Na 1. srečanju MG branja je bilo zelo prijetno. Pogovarjale smo se o različnih življenjskih temah. Bile smo tudi ustvarjalne, kar mi je bilo zelo všeč." "Skupaj smo ""predelale"" veliko vprašanj in nanje tudi odgovorile. Počutim se lažja in razbremenjena vseh težav." "Na srečanju sem se počutila zelo sproščeno. Pravzaprav je bil to eden od boljših momentov, ki sem jih doživela v šoli na sploh." "Bilo je zanimivo slišati druga mnenja. Debata je bila zelo sproščena. Vključevala je vse prisotne in dopuščala različne poglede na tematiko knjige." **Odrasli:** "Fantastična pripoved o otrocih, ki se spreminjajo v živali, nam sporoča, da se v vsakem izmed nas skriva čarobni zimzeleni gozd, ki ga moramo odkriti. A da bi lahko polno zaživel, se moramo med seboj tudi povezati, najti tudi svoje pleme. Knjiga zato zahteva poglobljeno branje in resni premislek o temeljnih člov. potrebah in vrednotah. Knjiga je pravi balzam za dušo, kljub mračni vsebini izžareva luč, svetlobo, ki ji moramo slediti, da bi lahko izrazili svoj pravi jaz in našli "pleme", ki nas bo sprejelo takšne, kot smo (skupaj z napakami). "Knjiga je na prvi pogled otroška, a to ni. Vsebuje namreč veliko metafor, ki dajejo vsebini globlji pomen. Zato je knjigo potrebno brati počasi in v miru." "Knjiga me sprva ni najbolj privlačila, ker ima temne platnice. A ko sem jo začela brati, se nisem mogla več ustaviti." "Knjiga me je po vsebini zelo presenetila. Pričakovala sem

drugačne vrste zgodbe. Zelo sem bila navdušena nad vsebino." **Koordinatorica:** Današnje srečanje me navdaja s pogumom in z navdušenostjo, ko slišim, da mladi prepoznajo svoj "zimzeleni" gozd. Srečanje je potekalo v zelo sproščenem vzdušju, pri čemer je vsak član skupine lahko izrazil svoje mnenje.

Oseman, Alice: Vsi razen mene. Koordinatorica: Knjiga krepi vezi med upokojenimi in (še) zaposlenimi sodelavci. Izbrali smo si krovno temo - (avto)biografije. Bralni klub oziroma medgeneracijsko srečanje se je razvilo v vsakokratno izredno zanimivo srečanje, na katerem debatiramo o knjigi in o aktualnostih, ki se porajajo po prebranem. Tudi tokrat odlično pripravljeno srečanje. Knjiga prav zares lahko združuje. Precej nova tema, s katero se ne srečujejo pogosto. Beseda queer pa jim sploh ni bila slaba. Težko je življenje mlade junakinje. V prav v vsem so se starejši strinjali z mlajšimi. Skupaj smo sklenili, da naslednje leto ponovimo srečanja. S srečanji nadaljujemo naslednje leto.

3 x Pregl, Slavko: Spričevalo. Mladi: (1) Učenkam knjiga ni bila preveč všeč, ker je bilo preveč slengovskih izrazov, ki so bili pomešani malo z angleščino. Bile so vesele, da je glavni junak zbral moči in rekel stop slabi družji. Sicer pa so se na srečanju sprostile in uživale. Nekatere so bile zelo zgovorne, druge malo manj. (2) Mladim je zelo všeč druženje v manjših skupinah in pogostitev. Poistovetili so se s književnimi junaki. **Odrasli:** (1) Učiteljice smo začutile skozi kakšne pasti in preizkušnje gredo mladi. Motilo nas je preveč pogovornih izrazov. Smo pa vesele, da se knjiga konča tako, da glavni junak zapusti slabo družbo. Učiteljice smo uživale v družbi učenk, ki smo jih sedaj spoznale tudi iz druge plati. (2) V družbi mlajših je vedno zanimivo in radi poslušajo njihov pogled, njihovo mnenje. Kljub temu, da je avtorjeva ciljna publika mladi, so uživali v branju. Hitro so se pregrizli čez knjigo in všeč jim je pisateljev slog pisanja. **Koordinatorica:** (1) Hvala za podporo. (2) Zanimiva knjiga. Obravnavali smo jo v več urah in jo nato uporabili tudi za skupno knjigo pri bralni znački. Brali so sami, drug drugemu, en del pa jim jo je prebrala učiteljica. Knjiga jim je bila všeč. (3) Srečanje je bilo zelo prijetno, ovire so premagane, gremo naprej.

Rozman, Andrej: Izbrane Rozine v akciji. Mladi: Izrazili so svoje mnenje o pesniški zbirki in izpostavili pesem, ki jim je bila najbolj všeč. Povedali so, da so jim bile nekatere pesmi nerazumljive. Nenavadno se jim je zdelo to, da je pesem lahko sestavljena samo iz ene besede. Presenečeni so bili nad rabo vulgarnih izrazov v pesmih, saj tega niso navajeni. Tudi sicer poezije ne prebirajo. Srečanje jim je bilo zanimivo. Všeč jim je bilo, da so odrasli na glas prebirali Rozmanove pesmi. Lepo jim je bilo poslušati tudi upokojece, ki so prebirali svoje avtorske pesmi. Zanimiva jim je bila delavnica ustvarjanja t. i. zatemnjene poezije (ang. blackout poetry). **Odrasli:** Večini je bila pesniška zbirka všeč. Tudi oni so izpostavili in prebrali pesem, ki jim je bila najbolj všeč. Ena od udeleženk nam je predstavila življenje in delo Andreja Rozmana Roze. Lepo je bilo! Večkrat bi lahko izvedli kakšno delavnico. Všeč jim je bilo, da smo jih ob 10. obletnici sodelovanja v projektu pogostili in obdarili. **Koordinatorica:** S srečanjem smo sklenili 10. leto sodelovanja v projektu Medgeneracijsko branje. V vseh

desetih letih (od šol. l. 2015/2016 do šol. l. 2024/2025) smo se v knjižnici OŠ Pivka sestali več kot štiridesetkrat.

Rozman, Andrej: Pesmi iz galerije. **Mladim** je srečanje všeč. Je pa zanimivo, da se srečanj udeležijo tudi fantje ter vedno sprašujejo, kdaj bodo naslednja srečanja. Mladim je bilo srečanje prijetno druženje ob knjigi. Povedali so, da je bilo sproščeno vzdušje. Knjiga jim je bila všeč, hitro so jo prebrali, nekaj slik so poznali že iz pouka likovne umetnosti. Najbolj všeč so jim bile slike Ivane Kobilica, Ivana Groharja, Riharda Jakopiča in Mateja Sternena. Knjiga jim je bila tudi poučna, saj so izvedeli veliko novega. Npr.: Na sliki je tramvaj, ki je včasih vozil po Ljubljani, česar prej niso vedeli. **Odrasli:** Večini je bila knjiga všeč, spodbudila jih je k nadaljnjemu raziskovanju umetnin. Povedali so, da jim je bila pesem koristna v tem smislu, ker je osvetlila ozadje slike in tudi opozorila na detajle na sliki. Zanimive so bile tudi podrobnosti, ki so razložene v opisih. **Koordinatorica:** Nekaj fotografij slik sem razstavila na pano v večjem formatu, da so si jih udeleženci ogledali še pred srečanjem, kar jih je zelo pritegnilo. Srečanje je dobro uspelo.

2 x Rozman, Andrej: Živalska kmetija. **Mladi:** Trije prijatelji so prebrali strip in si izmenjali mnenja. Nihče ni bil navdušen in vsem je zbudil slabše občutke. Zgodbo so povedali. Enemu je bil najljubši konj, ki je naivno verjel: »Napaka mora biti v nas. Rešitev pa je le v še bolj zagnanem delu.« Drugemu so bile všeč misli osla. Kljub temu, da so bili fantje razgledani, je bil strip vsebinsko zahteven, zato se nismo zelo poglobljali. **Odrasli:** Mojstrska in satirična pripoved na osnovi Orwellove Živalske farme. Posamezni liki so zanimivo opisani, na primer osel pravi, da bere že od mladih nog, pa še ni prebral ničesar vrednega. Rajši razmišlja, potihom in zase. Ker si ničesar ne želi, vsaj ni razočaran. Mnenja je, da je v vojni razum uvrščen med sovražnike. Strip se jim je zdel mračen. Veliko je črne in rjave barve. Nekaj je rožnate barve s katero je pobarvana koža pujskov in rdeče barve za greben in podbradek pri perutnini. Pa rdeče barve za nosove pijancev in prelito kri živali. **Koordinatorica:** (1) Začeli smo tako, da smo prebrali uvod o otroštvu Andreja Rozmana Roze. Sam meni, da je prav zaradi srečnega otroštva na deželi pri svoji teti in stricu in njunega razočaranja nad revolucijo, ki sta jo preprosta človeka pomagala graditi, z veseljem pisal besedilo za strip s katerim sta z avtorjem slik poustvarila knjigo, ki jo je Orwell napisal konec druge svetovne vojne in je satira Stalinovega totalitarizma. (2) Mlajši kolegi smo ugotavljali, da vsak, ki prid ena oblast in ga ta prevzame, sčasoma postane prasec, če hoče ugajati vladajočim. Svet se že ves čas vrti enako. Kdor je na oblasti, se mora prilagoditi oblastnikom in sprejemati njihove zakone. Država s svojim propagandnim aparatom skrbi, da oblastniki živijo dobro. Če pa dobro živijo preprosti ljudje, pa ni nič narobe. Ne zdi pa se, da bi bil to namen oblasti. Na šoli imamo bralni klub za zaposlene in upokojene sodelavce, zato sem na ta vprašanja odgovorila bolj 'po smislu'. Pretežno stalna sestava skupine že tretje leto daje vedeti, da so taka srečanja dobra in da so debate tehtne. Tudi jaz kot moderator uživam v tem delu.

Schaap, Annet: Lučka. **Mladi:** Knjigo so predlagali sami učenci. Zgodba se počasi razkriva, prepleta se preteklost in sedanjost. Zdi se, da bi lahko bila pravljica o mali morski deklici ena

od idejnih zasnov dela zgodbe. Ob Lučkinem kupovanju vžigalic sem se spomnila na Deklico z vžigalicami. Kdo so mrzla telesa z valujočimi zelenimi lasmi, ki ji dvignejo glavo nad vodo in odvedejo do svetilničarjevega otoka? Zgodba nas začara z dogajanjem in zapisi v kratkih povedih. Osebe so slikovito opisane. Edino pripomba k nenavadni rešitvi Lučke, ki jo je Plavutek povlekel na skalo in so jo rešili pirati z ladjo Črna Em. Pa vendar jim je bil konec vseč, takšen zanimiv preplet resničnega in pravljичnega. **Odrasli:** Knjiga zelo zanimiva, domišljajska in brezčasna. Čeprav se dogaja v preteklosti, so problemi taki, da jih doživljamo tudi danes. Zasvojenosti v družini, nerazumevanje in nestrpnost do telesno ali mentalno drugačnih, izkoriščanje oblasti za svoje potrebe in vsiljevanje svojega prav drugim brez njihove privolitve.

Sharif, Gulraiz: Ej, poslušaj. Mladi: Knjiga jim je bila vseč, ker jim je bil Mahmoud blizu in ker je življenjska ter duhovita. Ena od deklet je povedala, da se ji je zdelo dobra ideja s copati, ki jih ima vsepovsod in pri roki, da sinova natepe. Druga pa je rekla, da si je zapomnila stavek Mahmudovega očeta češ, da ni prišel na frišen norveški zrak delat otroke, da bi jih zbasal v eno sobo kot štiri hrenovke v hot dog. **Odrasli:** Jezik je sproščen in pogosto pogovoren. Prevod je odličen. Napisana je humorno, pošteno ter prizanesljivo do človeških napak in norosti. Pripoveduje tudi o predsodkih, zaslepljenosti, spolni identiteti in na splošno o identiteti. **Koordinatorica:** V vsakem razredu je nekaj otrok, ki imajo neslovenske starše ali pa so tudi sami priseljenci. Občasno imajo občutek, da niso sprejeti. Pa tudi njihovi sorodniki doma in njihove navade doma se jim zdijo malo čudne in ne več njihove.

Sokolov, Cvetka: V napačni zgodbi. Mladi: Všeč jim je bil začetek, ko smo poslušali nekaj pesmi na YouTubeu in nekatere prebrali. Rekli, da so, da bi moral biti učitelj bolj kaznovan. Sočustvovali so z Manco. Mladi poznajo zgodbe, ko dekleta niso mogla normalno živeti, ker so njihove posnetke delili po spletu. **Koordinatorica:** Na začetku smo poslušali nekaj pesmi, katerih citati so navedeni v knjigi.

2 x Šinigoj, Damijan: Kjer veter spi. Mladi: Zelo zanimiva tematika, odlična knjiga. »Noč v knjižnici se je začela z obiskom pisatelja, ki je bil po mojem mnenju nekoliko predolg. Nato smo se razdelili v skupine in skupaj z učiteljem pripravili prizor iz jame s posebnim izzivom – mi smo imeli muzikal. To mi je bilo najbolj všeč. Jedli smo tudi pico in se medtem zabavali. Za konec smo odšli še v jame, kjer smo morali opraviti nalogo. Dan se je zaključil in morali smo spat – seveda pa nismo takoj zaspali. Te noči v knjižnici ne bom nikoli pozabila.« "» Ves čas je bilo polno zabave, tudi pisatelj Damijan Šinigoj je povedal veliko zanimivih zgodb o jamarstvu. Naslednje leto bom z veseljem spet prišla, saj so bili trenutki edinstveni in pristni. Zato me pričakujte tudi prihodnje leto.« »Zelo je bilo zabavno, ko smo pripravljali prizore.« **Odrasli:** Izjemna knjiga, sveža tematika, odlična tema, odlično vzdušje. »Zanimivo potovanje s knjigo in prijetno poustvarjanje, ki mu ni para. Bilo je zabavno.« »Izjemen avtor, izjemen jamar, izjemna knjiga, izjemen dogodek, izjemna skupina, ... izjemna noč v knjižnici.«

Koordinatorica: (1) Knjigo, ki smo jo prejeli v okviru projekta Medgeneracijsko branje, smo izkoristili kot izhodišče za organizacijo dogodka Noč v knjižnici. Tematika jamarstva me je navdušila že pred leti, zato mi je bila priprava dogodka na to temo v pravo veselje. Knjiga

ponuja odlično iztočnico za pogovor, raziskovanje in ustvarjalno poustvarjanje. (2) V knjigi veliko geografskih podatkov, jamarske terminologije, zanimivih in duhovitih dialogov. Pogovarjali smo se o jamah, jamarskih izrazih, kot so prasica, skozenjc, brežno, popkovina, ferata, izolacijska aluminizirana folija, kaj pomeni kratica SPIN, koliko je kraških jam, o temperaturi in živalih v jamah, podtalnici, jamarskem pravilu, najbolj nevarni gozdni živali, kako pogosto rešujejo iz jam in koga najpogosteje rešujejo. Pogovarjali smo se tudi zakaj tak naslov knjige in če je res, da je v času potresa najbolj varno v jami, kar pravijo stari jamarji.

5 x Valles, Tina: Vida. Mladi: (1) Knjiga jim je bila zelo všeč. Napisana je v preprostem in razumljivem jeziku, hitro so jo prebrali. Težave in dileme deklice Vide, so jim blizu, zato jim je bila tudi vsebina všeč. Zrelo in resno so se pogovarjali o posameznih temah, ki se pojavijo v knjigi, in skušali poiskati pozitivne zaključke in rešitve zagat, v katerih se Vida znajde. (2) Umetnost – knjige, glasba, igra in ples so jim blizu in vse se ukvarjajo z nečim od tega v prostem času. Dobro je sprejeti sebe in druge, tudi sramežljivost, in se utrditi tako, da shajamo z drugimi. Spoznajmo sebe in sledimo temu, v čemer smo dobri in radi delamo. Super je, da v prostem času lahko poskusiš več dejavnosti, da najdeš to, v čemer lahko zasiješ. Pogovarjale smo se tudi o preverjanju pred sprejemanjem v skupine, t. i. kastingu. Govorile smo o izločanju, ki je zelo prisotno tudi na družabnih omrežjih in nekatere tudi zelo boli, saj ne morejo narediti ničesar. Vidi so treningi pomagali pri premagovanju sramežljivosti. Vse smo se strinjale, da se je po desetih treningih pravilno odločila. Čeprav je ugotovila, da je dobra in uživa tudi pri plesu, pa je zares čutila svobodo in se polno izrazila z risanjem. Starši in soplesalke ter trenerka so ji nudili razumevanje in podporo. Imela je tudi krasnega prijatelja Jona, ki je bil odličen v glasbeni improvizaciji. (3) Knjiga sem jim je zdela aktualna, saj govori o težavah z navezovanjem stikov. Učenkam zadnjega triletja se je zdela bolj primerna za mlajše učence, medtem ko je bila šestošolcem zelo všeč. Pohvalili so obliko druženja (bralna čajanka s pogovorom o prebranem, vnaprej pripravljena izhodišča vprašanja za pogovor). Zmotila pa jih je jutranja ura, raje bi se srečali po pouku. (4) Nad srečanjem so navdušeni. Zanimivo jim je kaj mi, odrsali povemo o knjigi in tematiki. Knjiga jim je bila všeč, saj govori o težavah, s katerimi se pogosto srečujejo-sramežljivostjo, prijateljstvo, starši. Knjiga jim je bila blizu, všeč jim je bilo, da je zgodba preprosto napisana. Niso odobraval "kastinga", ki so ga imele punce za prijateljice. S pomočjo knjige so pripovedovali o svojih težavah na področju prijateljstva in sramežljivosti ter strahu. **Odrasli:** (1) Knjiga jim je zanimiva, saj se kot starši večkrat znajdejo v situaciji, ko hočejo svojemu otroku pomagati, pa ne najdejo prave rešitve. V knjigi je podano nekaj predlogov. (2) Knjiga je odlična, omogoča veliko tem za pogovor. (3) Odraslim je srečanje zelo pozitivno, dobrodošlo, saj dobijo vpogled načina razmišljanja otrok o pomembnih tematikah. Zelo zanimivo se jim zdi, na kakšen način otroci artikulirajo svoje misli, na kakšen način oni doživljajo določeno tematiko. Knjiga jim je bila zanimiva, primerna tako za mlajše otroke, saj je napisana s strani otroka, kot tudi za odrasle, kajti nas spodbudi, da kakšno stvar vseeno lahko poskusimo, čeprav nam ni po godu. Prav tako staršem pokaže, kakšen odnos imajo otroci do kakšnih stvari, kako lahko kot starši v določenih situacijah drugače ravnajo. S pomočjo knjige lahko otrokom pomagamo pri premagovanju

sramežljivosti in sklepanju prijateljstev. Velik pomen v knjigi so tudi ilustracije, ki še bolj podprejo zgodbo. **Koordinatorica:** (1) Za začetek smo si pogledali video na You Tubu s prikazom hiphop battles, kar je takoj zbudilo zanimanje. Vse so ob glasbi še malo zaplesale. (2) Zanimivo bralno srečanje. Navdušeni so bili tudi nad spremljevalnimi igrkami. Knjiga jih je pritegnila in z veseljem jo bodo doma prebrali do konca. (3) Vedno sem presenečena, kako lahko se več ur pogovarjamo o eni zgodbi, koliko vprašanj in odgovorov lahko dobimo v eni zgodbi. Zdi se mi, da je takšno medgeneracijsko branje, srečanje zelo pomembno, tako ta odrasle, kot tudi za otroke, pri soočanju z različnimi življenjskimi (ne samo šolskimi!) situacijami.

6 x Vidmar, Janja: Elvis Škorc, genijalni štor. Mladi: (1) Knjiga se jim je zdela zanimiva in zabavna. V liku so se prepoznali in pogosto ob njegovih prigodah nasmejali. Všeč jim je bila tudi oblika srečanja, in sicer čajanka s piškoti. (2) Knjiga je napeta, zabavna in navdihuje. Elvisu se dogajajo podobne stvari kot njim, izključujejo ga, se mu posmehujejo, doživlja razočaranja v prvi zaljubljenosti, starša sta se ločila, mama je ponovno noseča. Pri branju so se zabavali. Knjiga je optimistična. Ko so slišali, da je na osnovi knjige nastala tudi igra in snemajo film, so bili navdušeni. (3) "Knjiga mi je bila zelo všeč, ker je polna humorja in zanimivih dogodivščin. Elvis je zelo simpatičen lik, s katerim se lahko poistovetimo. Zgodba nas uči, da je pomembno biti iznajdljiv in se ne bati novih izzivov. Prav tako poudarja vrednost prijateljstva in družine. "Priporočam jo vsem vrstnikom, saj nas nasmeji in hkrati nauči pomembnih življenjskih lekcij. Avtorica je s svojim slogom pisanja ustvarila zgodbo, ki bo zagotovo ostala v naših srcih. (4) Knjiga jim ni bila preveč všeč, ker opisuje, kaj vse je počel Elvis in vse se jim je zdelo zelo neprimerno. Jim pa bilo všeč, da je skozi čas Elvis postal bolj samozavesten in bolj odločen. Sicer pa so učenke uživale v prijetnem ambientu in prijetnem klepetu. (5) Knjiga jim je bila všeč. Toda učenke so povedale, da bi naslednjič vendarle raje brale knjigo podobni Balada o drevesu, ki smo jo obravnavali prej. (6) so bili navdušeni nad srečanjem, saj so se dobro zabavali in veliko smejali. Poudarili so, da je bilo vzdušje sproščeno in prijetno, kar jim je omogočilo, da so se počutili udobno. Posebej so cenili življenjska vprašanja, ki so jih obravnavali, saj so bila blizu njihovim vsakdanjim izkušnjam. Pogovori so bili raznoliki – od resnih tem do heca, kar je prispevalo k dinamični in pritegni diskusiji. Bralci tretjega triletja so povedali, da je bila knjiga zanimiva, zabavna in polna humorja, saj so se ob prebiranju večkrat nasmejali. Nekaterim se je zdelo, da vsebuje preveč grdih besed in kletvic, zato bi bila bolj primerna za starejše učence, osmošolce in devetošolce. Kljub temu so se strinjali, da zgodba odraža resnične življenjske situacije, s katerimi se srečujejo in se lahko še srečajo tudi sami. Knjiga jih je spodbudila k razmišljanju o prijateljstvu, družini, samozavesti in odraščanju. **Odrasli:** (1) Knjiga se jim je zdela sploh za otroke zelo zanimiva, morda z nekaterimi vmesnimi neprimernimi izrazi, a v mejah normale. (2) Zabavna in domiselna zgodba, ki bo zagotovo pritegnila mlade bralce. Elvisove dogodivščine so polne humorja in nepričakovanih preobratov, kar naredi branje zelo prijetno. Avtorica uspešno ujame otroško domišljijo in iznajdljivost, hkrati pa skozi zgodbo subtilno podaja pomembne življenjske lekcije o prijateljstvu, družini in iznajdljivosti. Čeprav je knjiga

namenjena mlajšim bralcem, jo bodo tudi odrasli z veseljem prebrali in se ob njej nasmejali. Ker je glavni junak deček, pomeni, da se nekatere situacije in dogodki bolj osredotočajo na fantovske interese. Prav tako se nekatere deklice morda ne bodo poistovetile z Elvisovimi norčijami in izzivi, ki so bolj značilni za dečke. Vendar pa je zgodba kljub temu univerzalna in ponuja veliko smeha ter poučnih trenutkov za vse bralce. Tudi učiteljice smo uživale v lepi naravi in v prijetni družbi. (3) Učiteljicam je bila knjiga všeč, saj je prikazovala najstniške tegobe, vrstniško nasilje in kako se z njimi spopadajo mladi. Zanimivo je, kako že zgodnjih letih mladostniki doživljajo ljubezen (predvsem fantje), kako gre ljubezen `skozi želodec` in kako postane fant bolj samozavesten, ko je njegovo telo malo drugačno. (4) Knjiga je zanimiva, duhovita, napisana v zelo hitrem tempu, jezik v knjigi je sočen (sleng). Tem za razgovor je bilo nešteto. (5) knjigo ocenili kot življenjsko in pristno, saj prikazujejo realne situacije, s katerimi se mladi srečujejo. Poudarili so, da kljub prisotnosti nekaterih kletvic in grobih izrazov tematika odraža resnične izzive, s katerimi se otroci in mladostniki soočajo. Njihovo mnenje je, da učenci ne smejo biti vedno "zaviti v vato", saj bodo v srednji šoli in kasneje v življenju naleteli na različne ljudi, vplive in situacije, ki jih ne moremo popolnoma filtrirati. Poleg resnih tem so odrasli opazili tudi humor in zabavnost knjige, kar prispeva k boljši povezavi mladih z branjem. Menijo, da je pomembno, da literatura ne kaže le idealiziranega sveta, ampak tudi njegove kompleksnosti, kar mlade pripravi na različne socialne kontekste. Kljub temu nekateri poudarjajo, da bi bilo dobro, če bi avtorji uporabili nekoliko manj vulgarnih izrazov, vendar še vedno podpirajo, da je takšna literatura koristna za odraščanje. Odrasli so srečanje ocenili kot prijetno in spodbudno, saj je omogočilo iskreno izmenjavo mnenj med generacijami. Pohvalili so odprtost mladih pri izražanju svojih pogledov ter ugotovili, da imajo mladi veliko zanimivih razmišljanj o življenjskih temah. Srečanje so opisali kot priložnost za globlji vpogled v svet mladostnikov, hkrati pa so poudarili, kako dragoceno je, da se ob knjigah povezujejo različne generacije. Izrazili so željo, da bi se takšna srečanja nadaljevala tudi v prihodnje. **Koordinatorica:** (1) Bralno srečanje je bilo nad pričakovanji uspešno. Udeležilo se ga je veliko otrok. (2) Janja Vidmar je napisala tudi scenarij za slovenski mladinski celovečerni film z istim naslovom. Snemati so ga začeli letos poleti. Eden od glavnih igralcev je učenec naše šole. Od leta 2021 je predstava na osnovi knjige na sporedu v SNG Maribor in jo še vedno igrajo. Vse te informacije so mladim še bolj vzbudile zanimanje za prebrano knjigo. (3) Srečanje je bilo prijetno in zanimivo. Žal se na srečanje niso odzvali starši. Na naši šoli deluje Tajno društvo mladih bralcev. Dobivamo se enkrat mesečno. Bralna srečanja so zelo zanimiva, ustvarjalna in poučna. Na srečanjih se tudi veliko smejimo, saj je zelo sproščeno vzdušje. Učenci so pripravljeni na branje in se radu se udeležujejo naših bralnih srečanj. (4) Pri izbiri knjige sem oklevala zaradi kletvic, a se je izkazala za izjemno relevantno za probleme medvrstniškega nasilja. Z učenci smo raziskovali pomen pristnosti, sprejemanje sebe in vlogo samozavesti v odraščanju. Knjiga je odprla pomemben dialog o izzivih, s katerimi se mladi vsakodnevno srečujejo. (5) Hvala, da tak projekt obstaja. Če ne bomo brali, bo hudo.

Villadsen, Lise: Kvantni skok. **Koordinatorica:** Prijetno in hitro branje, ki prikazuje trenutno družbo oziroma del nje. Včasih takih tem niso odpirali, ni bilo takšnih knjig. Nekoč so bile osebe, ki so na vasi izstopale, a se o njih ni toliko govorilo, kot se danes govori o depresiji. Bralni klub za zaposlene privablja bolj ali manj stalno ekipo, se pa na skoraj vsakem srečanju pridruži kdo, ki je prvič ali pa pride res samo občasno (ko/če ga knjiga nagovori). Želimo si veliko takih srečanj.

Vojnovič, Goran: Jugoslavija, moja dežela. **Koordinatorica:** (1) V šolski knjižnici OŠ FRS MB je zaživel bralni klub zaposlenih in bivših zaposlenih šole. Srečanje je potekalo v obliki pogovora o knjigi, pogosto pa tudi kot nostalgичno spominjanje preteklosti, ki smo jo različno stare udeleženke doživele zelo drugače. Kot tudi knjigo, ki smo jo brale. Razbijale smo predsodke, prepričanja, odkrivale znane in manj znane plasti romana. Izbira knjige jih je najprej presenetila, mnoge so poročale o tem, da jih knjiga najprej ni prepričala. Nato smo sklepno ugotovljale, da knjige res ne gre soditi po platnicah, da je knjiga mnogo več od nostalgичnih spominov na Jugoslavijo in da zelo jasno razcepljenost identitete lika kaže že genialno zapeljan naslov, ki Jugoslavijo opeva s slovenskim sloganom moja dežela. Jugoslavija, moja dežela Udeleženke so bile navdušene. Izjemno sem vesela, da smo se vključili v projekt, saj nas spodbuja k vključevanju branja in povezovanja generacij z njim na vseh možnih področjih. (2) Stanovalci imajo radi te naše bralne čajanka. Z veseljem so prisluhnili odlomkom iz knjig. Spominjali so se svojih podobnih dogodkov in jih ubesedili. Radi poslušajo in radi so tudi sami slišani.

Več naslovov, različne pesniške zbirke: Feri Lainšček: NE, France Prešeren: Poezije, Vinko Moderndorfer: Romeo in Julija iz sosednje ulice, Tone Pavček: Majnice, Saša Vegri: V naročju kamenčkov. **Mladi:** Pesniške zbirke, ki so namenjene njim, so jim bile zelo všeč in so se zabavali ob branju in poslušanju, medtem ko jim je pa bil Prešeren pretežek, niso razumeli. "Všeč mi je bilo, da smo lahko vsi sodelovali in da so tudi odrasli z nami delili svoje najljubše pesmi." "Najprej sem mislil, da bo dolgočasno, potem pa sem ugotovil, da je poezija lahko zelo zanimiva, če jo bereš s pravim občutkom." **Odrasli:** "Prijetno me je presenetilo, kako dobro učenci razumejo poezijo in kako čutno so jo brali." ""Čudovito je videti, kako lahko pesem poveže mlade in starejše, kako v njej vsak najde nekaj zase." ""Prešeren je pisal o ljubezni na poseben način – nekateri verzi so mi res ostali v mislih!""Takšna srečanja bi morali imeti pogosteje – poezija resnično povezuje." **Koordinatorica:** Tokrat smo z medgeneracijskim branjem obeležili mednarodni dan glasnega branja. Skupaj smo delili moč besede in uživali v pesniških verzih. Posebno pozornost smo namenili Francetu Prešernu. Ob glasnem branju smo se prepustili razmisleku o ljubezni, življenju in minljivosti, pesniškim podobam in čustvom, ki jih lahko vzbudijo le verzi.

Več naslovov: Gomboc, Mateja: Balada o drevesu; Konc Lorenzutti, Nataša: Gremo mi v tri krasne; Lavrič, Tomaž: Mali črv Oto: Tomaž Lavrič; sodelujoči so na dogodek lahko prinesli tudi svoje čtivo. **Mladi:** Najbolj smo se osredotočili na pesniško zbirko *Mali črv Oto*. Čeprav jim običajno poezija ni ljuba, je omenjena pesniška zbirka otrokom zelo všeč. Navdušeni so

nad kratkimi in humornimi pesmimi, vseč so jim tudi ilustracije. Zelo zabavne se jim zdijo "nagravnosti", šale ipd. **Odrasli** so kot najbolj pozitivno izpostavili navdušenje otrok ob prebranem, dobro glasno branje posameznikov, presenečeni pa so bili nad pesmimi, sami so se, tako so rekli, učili povsem drugačnih. Všeč jim je bilo, da so lahko izrazili svoje mnenje o prebranem, dobili/podelili kakšen nasvet za branje. Povedali so, da se je včasih bralo, učilo in deklamiralo precej več, zato so nad tovrstnimi dogodki in druženji navdušeni. Na srečanje so večinoma prinesli svoje čtivo (predvsem poezija intimistov), so pa kasneje, ob pogovoru, z veseljem prebrali tudi kaj "otroškega". **Koordinatorica:** Posebno doživetje je bilo glasno branje v javnosti, hkrati poslušati sebe in druge ter biti viden in slišan v središču mesta. Nabor čtiva na srečanju je bil res pester. Pogovor po dogodku je bil sproščen in zanimiv, vseč jim je bilo druženje z drugimi generacijami. Še en pozitiven dogodek - kombinacija druženja, nastopa, branja, poslušanja in klepetanja.

Več naslovov: **Koordinatorica:** Vsaka zgodba po svoje odpira zanimive teme za pogovor; o najstniških problemih, o preživljanju dopustniških dni in raziskovanju ter o zločinah proti človeštvu. **Skubic, Andrej E.: Lahko bi umrl na tem kavču z mano.** V zgodbi so prepletajo zgodbe mladostnikov, ki zaključujejo osnovno šolo. Polna je pustolovskih preobratov, humorja in prijateljstva pri tem pa poudarja vrednote, kot so pogum, iznajdljivost in zaupanje. Roman je napisan v lahkotnem in zabavnem slogu. **Pregl, Slavko: Srebro iz modre špilje.** Osrednja zgodba romana je preživljanje tritedenskih počitnic štirih mladostnikov: Andreja, Zarje, Gala in Klemena, ki so pravi pustolovci. Malo jih že vznemirjajo prve ljubezni, prezirajo starševske zahteve, so pa tudi sočutni in hkrati humorno – cinični. **Steiner Aviezer, Miriam: Vojak z zlatimi gumbi.**

Več naslovov: Gomboc, Mateja: Balada o drevesu; Štampe Žmavc, Bina: Čarimatika, Pesem v oblaku; Majhen, Zvezdana: Čas, Glasbila; Bevc, Cvetka: Desetka; Vidmar, Janja: Elvis Škorc, genijalni štor; Pregl, Slavko: Geniji brez hlač; Rozman, Andrej: Izbrane Rozine v akciji; Lavrič, Tomaž: Mali črv Oto; Möderndorfer, Vinko: Romeo in Julija. **Učenci** so v dejavnostih uživali in opazili so, da se letos na šoli dogaja veliko stvari, povezanih s knjigo. **Odrasli** se v dejavnosti, ki jih pripravljamo, redno in z veseljem vključujejo, posvojili so jih in že se da opaziti, da tudi sami dobijo kakšno idejo, povezano z branjem, ki jih nagovori k medpredmetnemu povezovanju. **Koordinatorica:** Sodelovanje v projektu mi je razširilo obzorje predvsem v tem smislu, da udeležencev v VIZ ne jemljem več tako popredalčkano. Ugotovila sem, da je prav branje tisto, ki lahko povezuje vse udeležence. In knjižnica kot prostor prav tako. Skozi refleksijo dogajanja Izvedli smo: medgeneracijsko branje učiteljev, medgeneracijski knjižni sejem, izdajo medgeneracijske pesniške zbirke (učitelji-učenci), branje starejši učenci mlajšim, tematske razstave, ob katerih smo medgeneracijsko primerjali izkušnje in znanje.

Knjiga po lastnem izboru. **Mladim** je bilo lepo. srečanje jim je bilo všeč. **Odrasli:** Pohvalili so mlade in njihove predstavitve prebranih knjig. **Koordinatorica:** Srečanje je bilo sproščeno, nabor predstavljenih knjig pa zelo pester in raznolik. Mladi so bili sprva zadržani, sramežljivi, a so jih naši upokoјenci s svojim pristnim humorjem nasmejali in sprostili. **Knjige mladih:**

Bogdan Novak: Grajski strah, Enid Blyton: Pet prijateljev - Na otoku zakladov, J. R. R. Tolkien: Hobbit ali Tja in spet nazaj, Rowland Molony: Po smrti Alice Bennett, Christian Grenier: Računalnik, David Walliams: Mihec milijarder, Nejka Omahen: Temno sonce. Izražali so svoje mnenje o tem, kaj jih je pri prebranem najbolj prepričalo in/ali zmotilo. **Knjige odraslih:** Dan Podjed: Krizologija, Jani Prgić: Odklenjeni možgani, Camino - izkušnja dolga 800 kilometrov, Urška Klakočar Zupančič: Gretin greh, Boris Pahor: Grmada v pristanu, Mateja Gomboc: Gorica, Ivan Sivec: Nepozabno življenje, Julie Heiland: Diana, kraljica ljudskih src, David Zupančič: Življenje v sivi coni Na kratko so predstavili knjigo, ki so jo prebrali v minulem mesecu. Večinoma so podajali strnjene obnove prebranih knjig. Spregovorili so tudi o tem, zakaj berejo in kaj najraje berejo.

Knjige po izboru udeležencev, "večne zbirke". **Mladi:** Zbirke Pet prijateljev, Zvesti prijatelji in Harry Potter so še vedno aktualne in se berejo med mladimi, da je pomembno, da so zgodbe napete in zanimive, da imajo glavne osebe prijatelje, da mladi posegajo tudi po starejših knjigah in ne samo po novih in da pri izbiri knjige velikokrat pomaga privlačna naslovnica. Da radi sodelujejo v bralnih srečanjih in pri oblikovanju priporočilnega seznama (tako za mlade kot za odrasle bralce). **Odrasli:** Da je otroška trivialna literatura še vedno popularna, da so jo tudi sami prebirali. Mladim pa vseeno priporočajo tudi drugačne mladinske romane (npr. zbirka Odisej, Zorenja), ki nagovarjajo različna socialno-družbena vprašanja. **Koordinatorica:** Prvi del je bil namenjen debati o mladinski literaturi, drugi del srečanja pa je bil namenjen samo učiteljem, kjer smo se pogovarjali o pomenu branja in o knjigah. Oblikovali smo priporočilni seznam. Namen srečanja je bil pridobiti povratne informacije bralcev o dobrih knjigah.

Brali so knjige, ki so jih prinesli od doma. **Mladi** so v branju so uživali. **Odrasli** o imeli priložnost obujati spomine in uživati v skupnem druženju. **Koordinatorica:** Prijetno druženje zaposlenih, staršev in njihovih otrok na javnem prostoru s knjigo. Branje v javnem prostoru daje drugačen, prijeten občutek. Bil je poseben in bogat dan za vse udeležence, priložnost za branje v javnosti, kar lahko marsikoga spodbudi k temu, da vzame v roke knjigo, časopis in tudi dokaz, da starši naših učencev cenijo skupni čas, skupno branje in druženje, kar je nekaj neprecenljivega.

Zaključno srečanje - evalvacija bralnih srečanj. **Koordinatorica:** Tokrat smo izražali misli o prebranem v zadnjem času in govorili tudi na splošno o branju. Udeleženci so bili veseli zaključnega srečanja, ki si ga želijo tudi v prihodnje. Želijo si, da se bralna srečanja nadaljujejo in da se še kdo pridruži. Bralna srečanja se bodo nadaljevala tudi v naslednjem šolskem letu.